

MTK Keski-Suomi Vuosikertomus 2020

Sisällysluettelo 104. toimintavuosi

Puheenjohtajan atsaus vuoteen 2020	3
Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto MTK Keski-Suomi ry	4
Tämän me teimme vuonna 2020 – tiivistelmä toiminnasta	5
Edunvalvonta ja järjestötoiminta	5
Suomalaisen ruuan edistäminen ja kuluttajatyö	7
Sidosryhmäyhteistyö	8
Hallinto ja johtokunnan toiminta	10
Kannanotot ja lausunnot	12
Kevätkokous	13
Syyskokous	14
Maaseutunuorten valiokunta	16
Keski-Suomen Metsävaliokunta	17
Edustajat valiokunnissa 2020	18
Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen valiokuntien toiminta	18
MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2020	30
MTK Keski-Suomen tilinpäätös 2020	31
Toimintakertomus Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö	32
Maatalouden rakenne Keski-Suomessa	33
Lomituspalvelut Keski-Suomessa	36
MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2021	38
MTK Keski-Suomen talousarvio vuodelle 2021	40
MTK Keski-Suomi ry:n paikallisyhdistykset vuodelle 2021	41

Tältä näytti järjestötoiminta ennen koronaa, kuva Itä- ja Keski-Suomen puheenjohtajien ja sihteereiden luottamushenkilöpäiviltä tammikuussa 2020.

Kansikuva: Vuonna 2020 opimme pitämään turvavälejä.

Koko vuosi koronaa- tottuminen uuteen normaaliin

Vuotta 2020 ei historian kirjoissa tulla muistamaan kovin monesta muusta asiasta covid-19:sta ohella. Niin valtava on ollut sen aikaansaama vaikutus viime vuonna. Epäilemättä sen jäljet jättävät merkkinsä myös tulevaan aikaan. Toimintatapojen muutos on monesti tervetullutta, joten kaikki vaikutukset eivät tule olemaan pelkästään negatiivisia.

Suuri osa meistä oppi väistämättä etäilyn, niin hyvässä kuin pahassa. Kellä on uusi käsi, vai onko vanha käsi, pvp, vessassa käynnin ajaksi auki jääneet mikit... Loikka digiin oli nopea ja näissä olosuhteissa tietysti pakollinen. Täytyy sanoa, että väki onnistui tässä hienosti. MTK Keski-Suomi oli ensimmäisenä pitämässä liiton kevätkokousta etänä. Äänestykset hoidettiin äänestyskoppi-palvelulla ja hyvin onnistuttiin. Jälkeenpäin voidaan todeta, että kokoukset voidaan näinkin järjestää. Edelläkävijöinä siis tällä saralla, voimme jokainen röyhistää rintaamme.

Ihmisiä alkaa tietysti jo olla ikävä. Edunvalvontaa ja järjestötoimintaan kuuluu merkittävässä roolissa sosiaaliset kontaktit. Väitän, että moni hakee järjestötoiminnassa sisäisen edunvalvonnallisen poltteen lisäksi hengähdystä arjesta ja sitä debattia, mitä erinäiset kokoukset ja vaikkapa pusi-päivät tarjoavat. Reissuilta jää monesti takinliepeeseen myös konkreettista oppia kotiin vietäväksi, josta hyötyy tilan yritystoiminta.

Läsnäolokokoukset varmasti pääsevät syksyllä hiljaksen jatkumaan. Näin ainakin voisi olettaa, kun rokotteet tulevat laajemmin saataville. Jäädäkseen ovat silti myös tulleet uudet tekniikat ja teamsit. Oetaan niistä kaikki hyöty irti. Niiden avulla saamme monipuolisemmin ja tiheämmin tavoitettua toisemme. Tupailat sun muut on helppo ja nopea järjestää ja niihin on myös helppo osallistua.

Korona-päivittelyn lisäksi on tehty myös edunvalvontaa. Liittomme kyseli aktiivisesti Karhisen raportin toteuttamisen tilanteesta keskusliiton johtokunnalta. Valtuuskuntaan tehtiin kannanotto aktiiviviljelijän asemasta ja askelmerkeistä tulevaa tukikautta ajatellen. Paljon on kokouksia ja yhteydenpitämistä, mikä ei kentälle erityisemmin näy. Näitä ovat mukana olomme vaikkapa maakunnan yhteistyöryhmässä. Kotieläintilallisia koskettava ja kasvihuonetuotannossa merkittävässä osassa oleva turve on pitänyt myös kiireisenä. Suurin henkilökohtainen harmituksen aihe on juurikin tämä keskisuomalaisille tärkeä ruskea kulta ja sen kohtalo. Näyttää pahasti siltä, että ekologinen ajattelu johtaa turvetuotannon alasajoon. Seuraukset tulevat näkymään tullin tuontitilastoissa, kun poltettavaa tavaraa on jo alkanut vyöryä rajan yli.

Kevättä kohti mennään ja epäilisin että kaikkien toiveet ovat jo koronan selätyksessä ja siinä, että tulevasta kasvukaudesta tulisi ihan vaan tavallinen. Ei liikaa mitään, ei hellettä eikä sadetta. Muutaman vuoden tauon jälkeen voitaisiin tyytyä normaaliin kesään.

Voimia valitsemallasi saralle!

Tero Lahti, puheenjohtaja MTK Keski-Suomi

"Vuosi 2020 toi uutena asiana etäkokoustamisen työn lomassa"

Maataloustuottajain Keski-Suomen Liitto MTK Keski-Suomi ry.

Johtokunta 2020

Tero Lahti	Karstula	
- puheenjohtaja		2016 -
- johtokunnan jäsen		2012 -
Juhana Jalkanen	Laukaa	
- varapuheenjohtaja		2017 -
- johtokunnan jäsen		2013 -
Tomi Ahonen	Uurainen	2016 -
Paavo Hienola	Jämsän seutu	2017 -
Maija Laahanen	Viitasaari	2020 -
Jarkko Nurminen	Korpilahti-Muurame	2019 -
Tuomas Pietiläinen	Hankasalmi	2015 -
Jani Rantanen	Joutsa	2018 -
Janne Riihonen	Keurusseutu	2019 -

Toimihenkilöt 2020

Elina Nummela, toimiston esimies (vuoden 2020)

Amanda Vesiaho, järjestöagrologi (vuoden 2020)

Anja Kettunen, toiminnanjohtaja, (opintovapaalla vuoden 2020)

MTK Keski-Suomi

Johtokunta 2021

Jalkanen Juhana, vpj 0400 665 434 juhana.jalkanen@pp.inet.fi	Ahonen Tomi 050 302 0361 tomi.ahonen@koivurannantila.fi	Hienola Paavo 040 728 0325 paavo.hienola@gmail.com
Jaatinen Lauri 0400-648985 laurijaatinen1@gmail.com	Kananen Riikka 040 834 6308 riikka.kananen@gmail.com	Laahanen Maija 0405331602 majjalaahanen@gmail.com
Nurminen Jarkko 050 430 2141 jarkko.nurminen@aholanraitti.fi	Rantanen Jani 040 588 0749 jani.rantanen@pp.inet.fi	Riihonen Janne 040 588 0749 janneriihonen@gmail.com

MTK Keski-Suomen toimisto

Keskustie 20 C,
40100 JYVÄSKYLÄ

Nettisivut: <https://keski-suomi.mtk.fi>
Facebook: www.facebook.com/mtk.keskisuomi
Instagram: mtk_keski_suomi

Toimihenkilöt:

Anja Kettunen Toiminnanjohtaja 050 5902774	Amanda Vesiaho Järjestöagrologi 044 709 0109
--	--

Taloushallinto:

Liisa Pennanen, MTK Pohjois-Suomi

Toimintakertomus 2020

MTK Keski-Suomi ry on maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö. MTK Keski-Suomi turvaa ja kehittää maatilayritysten edellytyksiä alueella. Toiminnan painopisteinä on jäsenistön yrittämisen mahdollisuuksien edistäminen sekä maanomistajien oikeuksien ja luonnonvarojen kestävä käytön turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa jäsenet voivat hyvin sekä henkisesti että taloudellisesti.

MTK:n keskusomalainen tekeminen ja sen suunnittelu ja toteutus on sitoutunut järjestön yhteisten tavoitteiden mukaiseen toimintaan.

Tämän me teimme vuonna 2020 – tiivistelmä toiminnasta

Edunvalvonta ja järjestötoiminta

Keski-Suomen kolme ensimmäistä koronatartuntaa diagnosoitiin 9.3.2020. Sairastuneiden määrä säilyi maltillisena kevään ajan koko maakunnassa. Keski-Suomen tautitilanne on vaihdellut ja liikkunut liian karkisijoilla, taas rauhoittuen. Korona-virus muutti paljon, ja toimintavuonna sopeutettiin toimintoja koronan ehtoihin. MTK Keski-Suomi, Keski-Suomen Yrittäjät ja Keski-Suomen kauppakamari tekivät 22.4.2020 aloitteen Keski-Suomen maakuntahallitukselle maakunnallisen selviytymissuunnitelman tekemiseksi. Suunnitelma kokosi keinoja, joilla Keski-Suomen elinvoima palautetaan mahdollisimman nopeasti koronakriisin jälkeen. MTK Keski-Suomi on ollut mukana koronatukea yrittäjille -verkostossa sekä perustetussa maakunnallisessa selviytymissuunnitelman johtoryhmässä.

Korona kohteli maaseudun yrityksiä ja jäsenkunnan toimialoja eri tavalla. Siinä kun kasvanut kysyntä vaikutti kotimaisten tuotteiden menekin kasvuun, saattoi matkailuyrityksen asiakasvirrat pysähtyä kokonaan. Toisaalta myös kesämökkeilyn suosion kasvu toi uusia ihmisiä maaseudulle ja virus kasvatti ymmärrystä lähiruuan merkityksestä myös varautumisnäkökulmasta. Siinä paikallinen kysyntä ja sen elvyttäminen esim. matkailun, lähiruuan ja julkisten hankintojen osalta on turvallista. Koronakriisin vauhdittama paperin kysynnän lasku Euroopan markkinoilla konkretisoitui Keski-Suomessa dramaattisella tavalla. UPM-Kymmene Oyj ilmoitti 26.8.2020 Jämsän Kaipolan tehtaan sulkemissuunnitelmasta.

Koronavuoden huolenaiheita jäsenkunnassa olivat: Oma terveys ja mahdollisen sairastapauksen sattuessa kohdalle, kuinka lomituspalveluiden saatavuus tai muu korvaavan työvoiman saanti onnistuu. Elin-tarvikeketjun toimivuus ja kuluttajakäyttäytymisen muutos – heijastuuko se teollisuuden kannattavuuteen. Kausityövoimakysymykset puhuttivat myös järjestössä ja siihen Töitä Suomesta-palvelulla saatiin vastattua. Poikkeusvuosi ei ole rauhoittanut kaupan painetta kilpailla hinnoilla, vaikka ruokakauppa on ollut koronakriisin harvoja kasvutoimialoja.

Järjestötoiminnassa koronan vaikutukset näkyivät toiminnan siirtymisenä läsnäolotapaamisista verkkovälitteiseen ja viruksen leviämisen kannalta turvallisiin tapoihin. Liiton vuosikokous keväällä siirtyi ja johtokunnan kokouksista valtaosa pidettiin Teams -kokouksina. Korona toi rajoitteita ja vähensi toimintaa ja tietokone- ja lisävälinepuutteet sekä yhteydet rajoittivat osallistumista verrattuna ennen Koronaa olleeseen tilanteeseen. Toimintavuonna on otettu pitkiä harppauksia digitalisaatioissa ja omissa kyvyissä koronan tuoman pakkotilanteen edessä.

Toimintavuosi näyttäytyi koronankin takia hyvin paljon sosiaalisen median ja sähköisten viestimien kautta jäsenkuntaan ja kuluttajille. Parhaimpia osumia tarjonnasta ovat olleet kannustusvideo viljelijä ei pysähdy -teemasta 2 900 katsontakertaa ja MTK Keski-Suomen toimiston vappulakitus-video, liki 1 200 katsontakertaa. Facebookissa on selkeästi kuvalla viestinnällistä merkitystä. Postauk-

sista suosituimpia ovat olleet liiton sivuja laajempaan jakeluun päässeet keskisuomalaisilta tiloilta kuvattu video ja 4.9. Suomalaisen ruuan päivänä julkaistu video: Oodi suomalaiselle ruualle ja ruuantuotannolle. Se sai ensimmäisen 48 tunnin aikana 6 000 katsojaa ja toimintavuoden parhaimman seuraajamäärän.

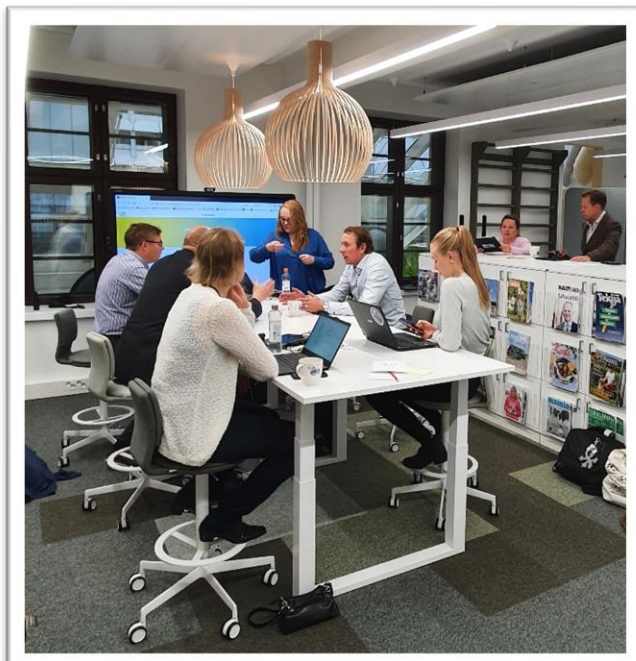
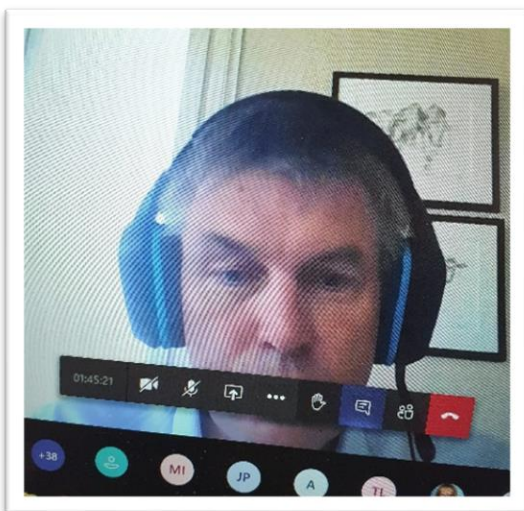
MTK:n järjestöuudistus on edennyt sääntömuutoksien vaiheeseen. MTK Keski-Suomen ja yhdistysten säännöt saivat toimintavuonna ennakkotarkastuksen mukaisen muodon. Sääntömuutos valmisti sekä MTK- että MHY-yhdistyksiä yhteiseen jäsenpalvelumalliin ja tekniseen toteutukseen. MHY Keski-Suomi ja Karstula-Kyyjärvi hyväksyivät järjestöuudistuksen mallisäännöt. Päijänteen osalta hyväksymistä ei tehty toimintavuoden aikana.

Keski-Suomen yhdistyksien lukumäärä muuttui vuoden lopussa 20 yhdistykseen Leivonmäen maaseutuyhdistyksen yhdistyessä MTK Joutsan ja Luhangan yhdistykseen. Yhdistystoimijoiden suuntaan viestintää on tehty toimittamalla viikkoviesti 7 kertaa vuoden aikana ja suoraa jäsenviestintää 8 sähköpostikirjeellä.

Toimintavuonna jatkettiin viljelijöiden ilmastotyön edistämiseen liittyvän VIH-hankkeen valmistelua yhdessä ProAgria Keski-Suomen kanssa. Hankkeen tavoitteena oli koota tietoa ilmastotoimenpiteistä maatilatasolla sekä kannustaa viljelijöitä hyödyntämään näitä toimenpiteitä viljelyssään. Myös tilakoh- taisella seurannalla näiden toimenpiteiden käytöstä oli tarkoitus kerätä tuloksia hankkeen toimintakau- den ajalta. Keski-Suomen ELY-keskus ei myöntänyt rahoitusta hankkeelle.

Itä ja Keski-Suomen MTK -yhdistysten luottamushenkilöpäivät pidettiin Etelä-Savossa Mikkeli-ssä. Osallistujia oli neljän Itä- ja Keski-Suomen alueen MTK -liittojen yhdistyksistä. Keskisuomalaisten omat luot- tamushenkilöpäivät olivat Savutuvan Apajalla 19.10.2020. Osallistujia oli yhteensä 32 henkilöä ja 18 yhdistystä oli edustettuna. Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueella pidettiin myös yhteinen toimihenki- lökokous, joka oli Tervossa Pohjois-Savossa.

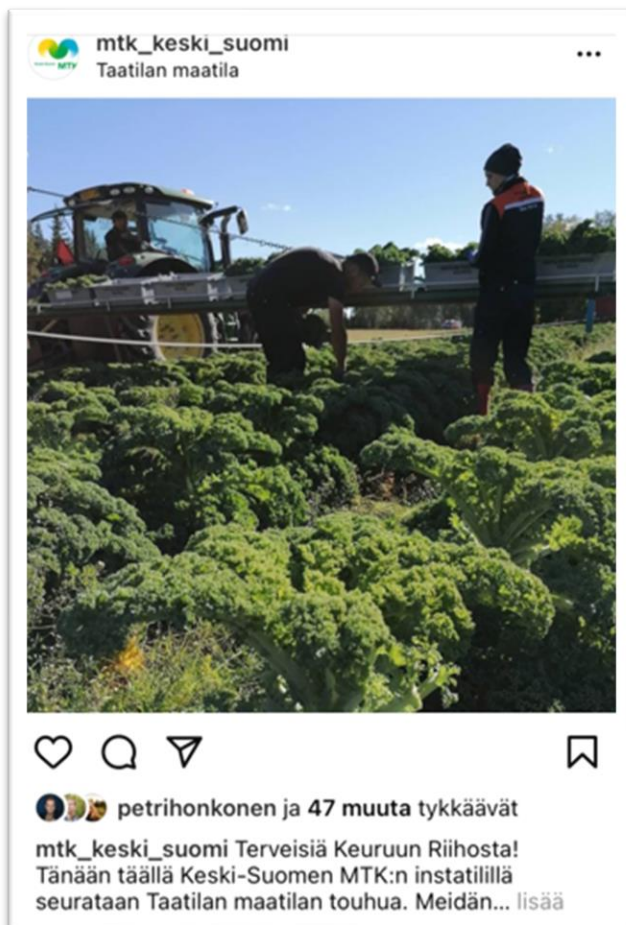
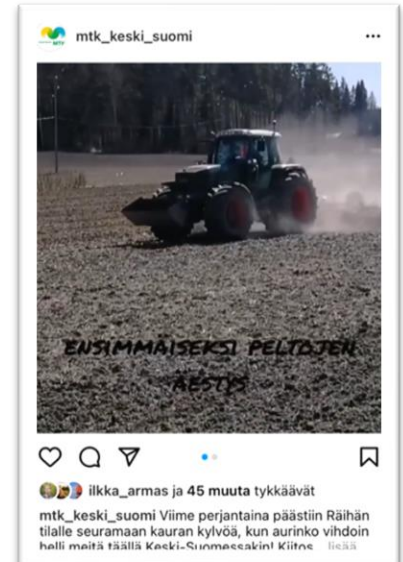
MTK-järjestön toimihenkilöpäivien oli määrä olla Keski-Suomessa vuonna 2020. Järjestelyjen ollessa jo liki toteuttamista vaill valmiina, muutti pahentunut koronatilanne sen verkkotapaamiseksi. MTK Keski- Suomen toimihenkilöt olivat mukana nopeasti rakennetun verkkotapahtuman toteutuksessa Keskusliitossa.

Keski-Suomen järjestelyvuorolla siirtyivät MTK:n toimihenkilöpäivät verkkoon, ja onnistuneesti - liki 200 osallistujaa seurasi puheenvuo- roja ympäri Suomen. Kuvassa (vas.) puheenjohtaja Juha Marttila puheenvuorossaan ja oikeassa kuvassa on menossa päivien Oiva-osuus.

Suomalaisen ruuan edistäminen ja kuluttajatyö

Kuluttajanäkyvyyden saavuttamiseksi tuotettiin aktiivisesti somemateriaalia Facebookiin ja Instagramiin. Tarkoituksena oli avata sekä liiton työskentelyä, että keskisuomalaista maatalousyrittäjyyttä niin jäsenille kuin muulle kansallekin. MTK Keski-Suomi toteutti Mun päivä -sarjan, jossa koostettiin keskisuomalaisten maatalousyrittäjien sekä MTK Keski-Suomen toimihenkilöiden My Day-jaksoja. Mun päivä kertyi yhteensä 12 kpl, eri aiheista kasvukauden aikana. Sosiaaliseen mediaan koostettiin videoita eri tuotantosunnista Mun päivä -sarjaa täydentämään. Somemateriaalia tehtiin myös ajankohtaisista kampanjoista, mm. suomalaisen ruuan haasteviikoilta.

Mun päivä kampanjaan osallistuneille maataloille erityiskiitokset vuosikertomuksen kautta:

- ♥ Kokkilan tila, Otto ja Topi Kokkila Petäjävesi
- ♥ Vanhantalon Hereford, Riikka Kananen Pihtipudas
- ♥ Ruuska Hereford, Tiina Vihava Viitasaari
- ♥ Hakamaan lammastila, Maija Suutarinen Petäjävesi
- ♥ Jauhoniemen tila, Miina ja Eero Leppänen Kannonkoski
- ♥ Mäntyniemen tila, Juulia Pauninsalo ja Lauri Jaatinen Toivakka
- ♥ Tapiolan tila, Ida-Maria ja Tuomas ja Pietiläinen Hankasalmi
- ♥ Räihän tila, Arja Autonmäki ja Kalle Hankamäki Jämsä
- ♥ Salmelan tila, Piia ja Tuomas Mäkinen Jyväskylä
- ♥ Taatilan Maatila Saara Kässi-Jokinen ja Niko Jokinen Keuruu
- ♥ Karjokosken tila, Sirkku ja Marko Kuukkanen Petäjävesi

Viitaniemen koulun kotitalousopettajat olivat iloisia Kokkaa kotimaista -kampanjan ruokakasseista.

MTK:n Kokkaa kotimaista -kampanja tuotti valmiit oppimateriaali-paketit yläkoulun kotitalouden opetukseen. Keski-Suomessa 9 yhdistystä kontaktoi yläkouluja ja kampanja saavutti yli 700 oppilasta Keski-Suomessa. Yhdistykset hankkivat Kokkaa Kotimaista -ruokakassit ja toimittivat ne koululle. Keskusliitto oli varannut rahoitusta raaka-ainehankintoihin. Kokkaa kotimaista -ruokakasvatustallin tuomasta ruokailosta yläkoululle tehtiin tiedote.

MTK-yhdistysten valtavalla talkoovanoksella ja MTK-liittojen tuella toteutettiin valtakunnallinen Kokkaa kotimaista -kampanja. Syksyllä 2020 toteutettu kampanja tavoitti reilut 7300 kahdeksaluokkalaista ja 155 yläkoulua. Poikkeuksellinen korona-vuosi asetti MTK:n – kuten kaikki muutkin – uuden äärelle, ja nopealla aikataululla koottu uudennainen koululaistyön malli jalkautui hienosti.

www.mtk.fi

Sidosryhmäyhteistyö

MTK Keski-Suomi on ollut aktiivisessa yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa mm. ELY-keskuksen neuvottelukunnan jäsenenä. MTK Keski-Suomi on ollut mukana vesienhoidon yhteistyöryhmässä, tuoden työskentelyyn maanomistajien ja luonnonvara-alan yrittäjien näkökulmia Keski-Suomen alueen vesienhoidon toimenpiteiden suunnitteluun.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on lakisäätöinen toimielin, joka linjaa maakunnan kehittämistä ja EU-tukien jakoa alueellaan. Ohjelmakaudella 2014 – 2020 on MYR ohjaillut Keski-Suomen kehittämiseen EU-ohjelmien varoja noin 120 miljoonaa euroa. Liiton edustajana on toiminut johtokunnan puheenjohtaja Tero Lahti.

Keski-Suomen liitto aloitti toimintavuonna toimet valmistautua Oikeudenmukaisen siirtymän takamiseksi perustettavan JTF-rahaston toimintaan. Sen tarkoituksena on tukea alueita ja toimialoja, joihin hiilineutraaliin yhteiskuntaan siirtyminen eniten vaikuttaa. Lisäksi rahaston tarkoituksena on vaikuttaa ja varmistaa oikeudenmukainen ja sosiaalisesti tasapainoinen siirtyminen. Suomen osuus rahastosta on noin 380 miljoonaa euroa.

Vahvistaakseen luottamusta Keski-Suomessa siirtyä oikeudenmukaisesti ja sosiaalisesti tasapainoisesti kohti hiilineutraalia maakuntaa sekä käynnistämään uuden rahaston toiminta maakuntatasolla ripeästi ja laajassa yhteistyössä perustettiin ohjausryhmä, jossa MTK Keski-Suomea edustaa Eero Suomäki ja varaedustajana on Maija Laahanen. Ryhmän tehtävänä on yhteisymmärryksen hakeminen tuotannon ja käytön merkityksestä (työllisyys ja talous, ilmastovaikutus, vesistövaikutukset, osuus energian tuotannossa) Keski-Suomessa sekä muodostaa näkemys JTF-mekanismin mahdollisuuksista. Tarkoituksena on laatia suunnitelma turvetuotannon ja turpeen käytön vähentämiseksi, vähenemisestä johtuvien sosio-ekonomisten vaikutusten minimoimiseksi sekä selvittää, millä turve korvattaisiin energiantuotannossa. Lisäksi laaditaan ehdotus yhteistyörakenteista rahaston käynnistämisen ja toimeenpanon tueksi maakunnassa.

Länsi-Suomen aluehallintoviraston tilavalvonta- ja lupafoorumissa on MTK Keski-Suomen puheenjohtaja ollut edustamassa jäsenkuntaa.

Luonnonvara-alan koulutuksen neuvottelukunta kokoaa yhteen työelämän yhteistyötahoja. Se seuraa ja tekee ehdotuksia opetussuunnitelmien sekä koulutustarjonnan kehittämiseksi työelämän ja yhteiskunnan tarpeita vastaavaksi. Neuvottelukunta piti yhden kokouksen, toiminnanjohtaja on MTK Keski-Suomen edustaja toimieli-messä.

Vuoden 2020 lopulla käynnistyi Yrityskylä Keski-Suomi, jossa MTK oli mukana yhdessä Jukolan Juuston kanssa. Yrityskylässä ala- ja yläkoululaisille tarjotaan oppia yrittäjyydestä, taloudesta ja työelämästä. MTK:lla ja Jukolan Juustolla on Yrityskylässä maatila ja pienen yrityksen, jossa kuudesluokkalaiset pääsevät seuraamaan maidon matkaa maitotilalta aina ruokapöytään saakka. Yrityskylän toiminta jatkuu vuonna 2021. Kaikkiaan MTK liitot ovat mukana Suomen kahdeksassa Yrityskylässä vuonna 2020.

Yrityskylä Keski-Suomi aukeaa Jyväskylään - MTK ja Jukolan Juusto mukaan toimintaan

14.5.2020

lähde: MTK tiedote

Hankeyhteistyö

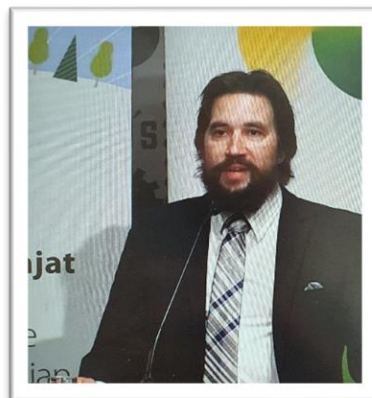
MTK Keski-Suomi on ollut aktiivisesti mukana jäsenkunnan toimintoihin liittyvissä ja maaseudun yritystoimintaa ja asukkaiden palveluita kehittämissä hankkeissa. Pääsääntöisesti työ on ollut osallistumista hankkeen ohjausryhmiin, palavereihin sekä hankkeista viestimistä jäsenistölle.

- Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatio -yhteistyöhanke (KEKO2): Keski-Suomen maaseudun ja erityisesti ruokaketjun toimintaa kokonaisuutena mahdollisimman laajassa yhteistyössä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.
- Välitä viljelijästä – toiminnan tiedotus ja kehittämistilaisuuksiin osallistuminen.
- Yksissä: tietoa ja taitoa ihmissuhteisiin, kohtaamisia maaseudun asukkaiden parhaaksi Keski-Suomessa.

Hallinto ja johtokunnan toiminta

MTK Keski-Suomen johtokuntaan ovat toimintavuonna kuuluneet puheenjohtaja Tero Lahti Karstulasta, varapuheenjohtaja Juhana Jalkanen Laukaasta sekä jäseninä Tomi Ahonen (Uurainen), Maija Laahänen (Viitasaari), Paavo Hienola (Jämsä), Jarkko Nurminen (Korpilahti-Muurame), Tuomas Pietiläinen (Hankasalmi), Janne Riihonen (Keuruu) ja Jani Rantanen (Joutsa). Johtokunnan sihteerinä on toiminnanjohtaja Elina Nummela. Johtokunnan kokouksiin on kutsuttu myös MTK:n valtuuskunnan edustajat. Johtokunta piti toimintavuoden aikana kokouksia yhteensä kahdeksan kertaa. Niistä läsnäolo kokouksia oli kolme ja Teams-sovelluksella kolme ja kaksi kokousta toteutettiin sähköpostitse.

Liiton työvaliokunnan muodostivat puheenjohtajisto Tero Lahti ja varapuheenjohtaja Juhana Jalkanen. Työvaliokunta ei kokoontunut toimintavuoden aikana. MTK:n valtuuskunnassa liiton edustajana puheenjohtajan lisäksi ovat Tommi Lunttila Äänekoskelta ja Martti Mäkelä Pihtiputaalta. Varajäseninä varapuheenjohtaja Juhana Jalkanen ja Tomi Ahonen. Liiton kevätkokous pidettiin ensimmäisen kerran sähköisesti kesäkuussa ja samoin syyskokous joulukuussa.

MTK Keski-Suomen puheenjohtaja Tero Lahti valittiin valtuuskunnan 1. varapuheenjohtajaksi 5.8.2020.

MTK Keski-Suomen johtokunnan kokoukset

- 13.1.2020 Johtokunnan järjestäytyminen, ja työvaliokunnan nimeäminen
MTK Keski-Suomen edustajat Itä- ja Keski-Suomen valiokuntiin ja Keski-Suomen nuorten- ja metsävaliokunnan jäsenten valinnat
Maataloustuottajain Keski-Suomen liiton säätiön hallituksen edustajien valinta
Vahvistettiin talousohjesääntö ja viestintäkalenteri vuodelle 2020
- 13.3.2020 Esitykset MTK:n ansiomerkkien saajiksi
Yhteistyössä valmisteltu kehittämishanke ProAgria Keski-Suomen kanssa, hankesuunnitelman esittely ja päätös hakea hankkeelle rahoitusta
- 23.3.2020 Johtokunnan toimintakertomus ja tilinpäätöksen esittely vuodelta 2019
MTK Keski-Suomen kevätkokousasiat ja siirtopäätös koronatilanteen takia
Keskustelussa esillä yhdistysten sijoitustoiminta, kausityöntekijätarve ja Töitä-Suomesta palvelu, pankkien lisävakuusvaatteet maatilojen rahoitukseen
- 28.4.2020 Johtokunnan jäsenten keskustelu ajankohtaisista aiheista, kevättöiden tilanne jne.
Aloite maakunnallisen selviytymissuunnitelman tekemisestä
Koronatilanne katsaus ja MTK Keski-Suomen toimet
Päätös kevätkokouksen järjestämisestä sähköisesti
Päätös kirjelmästä MTK:n johtokunnalle emolehmäpalkkion riittämättömyydestä.
- 14.5.2020 Neuvonta-alan runkosopimuksen neuvottelutulos ja palkkaratkaisun toimeenpano
Kettusen korvaus pitämättömät lomat ja kevään 2020 työt.
MTK Keski-Suomen kevätkokouksen asiat
- 17.8.2020 Ajankohtaisista asioista keskustelua, syksyn ohjelmasuunnitelma
- 25.9.2020 Luottamushenkilöiden valinnat keskusliiton valiokuntiin vuodelle 2021
Päätettiin tehdä lausunto Keski-Suomen maakuntakaavaan
Päätös MTK Keski-Suomen strategiatyöstä
Toimintasuunnitelman laatimisen työpaja
Käsiteltiin Konekilleri osallistuminen

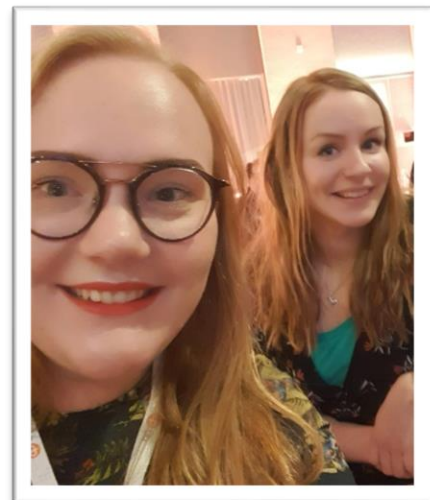
- 2.11.2020 Liiton strategiatyön suunnitelma ja aikataulu
 Esitys talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta vuodelle 2021
 Liiton syyskokouksen asiat
 Päätettiin tehdä kannanotto MTK:n valtuuskunnalle tukipolitiikasta
 Oppilasesitys Keski-Suomen alueelliselle maanpuolustuskurssille 2021
 Käsiteltiin Joutsan-Luhangan yhdistykseen liittyvän Leivonmäen maaseutuyhdistyksen varojen siirtyminen toimintaa jatkavalle yhdistykselle

Johtokunnan kokoukset vuonna 2020									
paikka	kaupunginkirjasto	sähköposti	Teams	Teams	sähköposti	Teams	Tupaswilli	MTK KS toimisto	
pvm	13.1.	11.-13.3.	23.3.	28.4.	4.-15.5.	17.8.	25.9.	2.11.	
Ahonen	x	x	x	x	x	x	x	x	8/8
Hienola	x	x	x	x	x	x	x	x	8/8
Jalkanen	x	x	x	x	x	x	x	x	8/8
Laahenen	x	x	x	x	x	x	xe	xe	8/8
Lahti	x	x	x	x	x	x	x	xe	8/8
Nurminen	x	x	x	x	-	x	x	xe	7/8
Pietiläinen	-	-	x	x	x	-	-	x	5/8
Rantanen	x	-	-	x	x	x	x	x	6/8
Riihonen	x	-	-	-	x	-	-	-	2/8
Valtuuskunnan jäsenet	8/9	6/9	7/9	8/9	8/9	7/9	7/9	8/9	6,4/8
Mäkelä	-	-	x	x	-	x	x	x	5/6
Lunttila	-	-	x	x	-	x	x	x	5/6
osallistujia/kokous	0/2	-	2/2	2/2	-	2/2	2/2	2/2	5/6

Taulukko 1. Johtokunnan kokousoosallistuminen 2020

Henkilöstö

MTK Keski-Suomen henkilöstön toimintavuonna muodostivat toiminnanjohtajan sijainen agrologi AMK Elina Nummela, järjestöagrologi, agrologi AMK Amanda Vesiaho. Toiminnanjohtaja Anja Kettunen oli opintovapaalla vuoden 2020. MTK Pohjois-Suomen kanssa on tehty yhteistyösopimus taloushallintopalveluiden hankinnasta. Taloushallintopalvelut on tehnyt MTK Pohjois-Suomessa työsuhteessa oleva toimistosihtööri tradenomi AMK Liisa Pennanen Oulusta. Toimintatapa hyödyttää kumpaankin osapuolta ja vahvistaa osaltaan liitojen tulevaisuutta. Toimintavuonna on siirrytty lähes kokonaan sähköiseen taloushallintoon yhteisiä selkeitä toimintamalleja ja prosesseja. Tavoitteena on myös yhteistyön edelleen kehittyminen pitkällä tähtäimellä.

Elina Nummela toiminnanjohtajan sijainen ja Amanda Vesiaho järjestöagrologi.

Talous

MTK Keski-Suomen tilikauden tulos vuodelta 2020 on 84 655,62 euroa ylijäämäinen. Tilikauden tuloksen muodostavat toimintarajoitusten tuomat säästöt menoiin sekä kertaluontoisena korvauksena MTK eläkesäätiön vakuutuskannan luovuttamisen ja oman eläkesäätiötoiminnan päättymisen loppumaksusta muodostunut palautus 32 250 euroa.

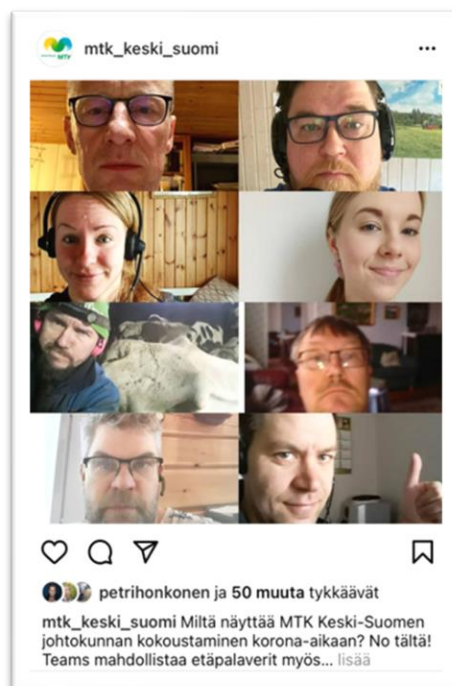
Varsinaisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 63 831,53 euroa. Varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 346 468,44 euroa. Varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 282 872,83 euroa, jossa muutosta edelliseen vuoteen on 51 135,16 euroa. Varsinaisen toiminnan kohdalla erotusta edelliseen vuoteen selittää pääosin MTK Keski-Suomen oman hanketoiminnan päättymisen vuoden 2019 kesäkuuhun.

Varainhankinta yhteensä 345 210,00 €, joka koostuu jäsenmaksuista yhdistyksiltä 333 210,00 € euroa ja muilta yhteisö- ja kannatusjäseniltä 12 504,45 euroa. Avustukset olivat 5 717,00 euroa. Sijoitustoiminnan tuotot olivat 23 278,79 euroa. Sijoitustoiminnan kulut olivat 2020 vuonna 7 222,79 euroa.

Riskit

Toimintavuosi 2020 on viimeinen yhdistysten liitolle maksa-
miin jäsenmaksuihin perustuva vuosi. Liiton sijoitus- ja ra-
hoitustoiminta tuo toiminnan rahoittamiseen oman pienen
lisänsä. Järjestöremontti tuonee talouden ja toiminnan
suunnitteluun vakautta, kun rahoitusmallit ovat yhdenmu-
kaiset ja koskevat koko järjestöä. Tilamäärän vähentyminen
ja maaseutuväestön ikääntyminen vaikuttavat edelleen pai-
kallisyhdistyksien toimintaan kasvattaen taloudellista ja toi-
minnallista riskiä samoin kuin yhdistystoiminnan hiipumi-
nen ja toimijoiden passivoituminen.

MTK Keski-Suomi ry:n toiminnassa on myös toiminnallisia
riskejä. Merkityksellinen riski muodostuu pienestä henki-
löstömäärästä ja tehtävien tuomasta osaamistarpeen laa-
juudesta. Pienenevillä henkilötyövuosilla hoidetaan kasva-
vaa tehtävämäärää. Merkityksellinen toiminnallinen riski
on se, ettei toiminnoissa ei ole varahenkilöjärjestelmää.

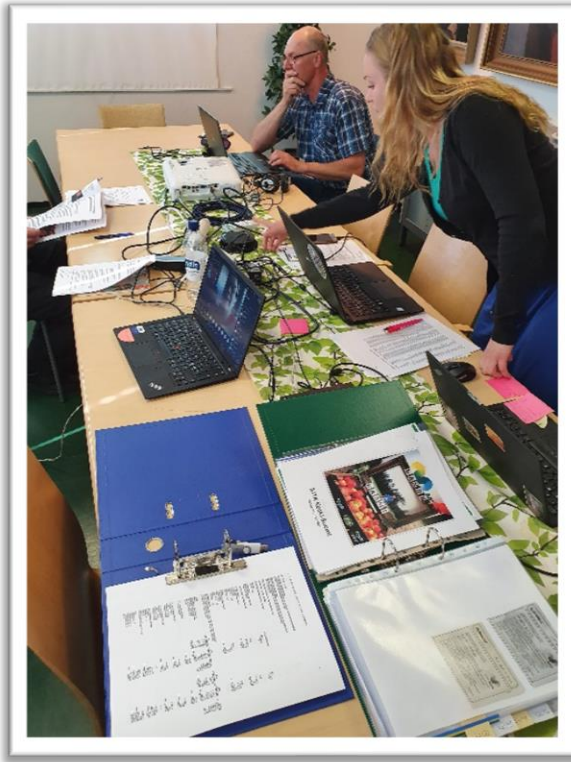
Verkkokokoukset tulivat arkipäiväiseksi johtokun-
tatyössä vuonna 2020.

Kannanotot ja lausunnot

- 16.1.2020 Itä- ja Keski-Suomen ja Kaakkois-Suomen MTK-liittojen Esitys kaivostoimintaan liittyvä esitys MTK johtokunnalle.
- 23.1.2020 Esitys Itä- ja Keski-Suomen ympäristö- ja maapoliittiselta valiokunnalta MTK johtokun-
nalle Muutos lupien valitusoikeuteen ja korvausvelvollisuuden rajaamisesta.
- 29.1.2020 Lausunto Melalle Lomituksen paikallisyksikkörakenteen kehittämisestä.
- 25.2.2020 Lausunto Kivijärven kunnalle Kivijärven rantaosayleiskaavan muutoksesta, osittai-
sesta kumoamisesta ja laajentamisesta sekä Kirkonseudun ja ympäristön
osayleiskaavan muutoksesta
- 12.5.2020 Kannanotto MTK:n johtokunnalle koronatilanteen vaikutuksista maatalouden tu-
kemiseen ja ennakointiin.
- 18.5.2020 Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunnan
kannanotto Alemman tieverkon kunnossapidosta.
- 4.6.2020 Lausunto Keski-Suomen liitolle Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman
luonnoksesta
- 5.6.2020 Lausunto Multian kunnalle Nikaran tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointi-
suunnitelmasta sekä YVA-suunnitelmasta
- 1.7.2020 Lausunto Toivakan kunnalle Luonnoksesta: VT4 osayleiskaava ja Leppäveden ran-
taosayleiskaavan kumoaminen sekä Läntisen alueen rantaosayleiskaavan osittai-
nen kumoaminen.
- 29.10.2020 Lausunto Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitel-
masta Keski-Suomen liitolle.
- 28.8.2020 Lausunto Suomen metsäkeskukselle Keski-Suomen alueellisesta metsäohjelmasta
2021-2025
- 11.11.2020 MTK Keski-Suomen kannanotto MTK valtuuskunnalle, maatalouden kannattavuus-
den, peltojen hinnan ja maanomistajuuden huolestuttavasta kehittämisestä.

Kevätkokous

MTK Keski-Suomen kevätkokous pidettiin 1.6.2020 verkkoyhteyksien avulla sähköisesti vallitsevan koronatilanteen takia. Kokouksen puheenjohtajana toimi Kalle Hankamäki Jämsästä ja sihteerinä Elina Nummela. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Rauno Hyvönen ja Emma-Sofia Jutila. Kokouksessa oli yhteensä 51 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia heistä oli 41 henkilöä ja 4 yhteisöjäsenien edustajaa. Osallistujat olivat 18 yhdistyksestä.

Kevätkokouksen hermokeskus oli MTK Keski-Suomen toimistolla.

Avauksessaan MTK Keski-Suomen johtokunnan puheenjohtaja Tero Lahti totesi kokouksen olevan ensimmäinen MTK-liittojen etäkokous. Puheenjohtaja ennusti, että korona-ajan jälkeen tulemme hyödyntämään etäyhteyksiä entistä enemmän, ja se tulee mahdollistamaan osallistumisen aiempaa helpommin. Rahoituskriisi on todellinen koronan seurauksena ja mikä on maatalouden tulevaisuus kriisin seurauksena.

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila toivottamalla terveisiä kotitaltaan Simosta. Marttila totesi etätyöskentelystä jäävän varmasti hyviä käytäntöjä järjestön toimintaan jatkossa. Puheenvuoronsa Marttila aloitti koronan ja EU:n maatalouspolitiikan teemalla. Ensimmäisestä aallosta olemme Suomessa selvinneet kohtalaisesti, sairastumisia on esiintynyt vähän. Voimme onnitella itseämme myös elintarvikesektorista, kaikkialla ei asiat näin hyvin ole. USA:n elintarviketeollisuus on kokenut jo melko kovia kolauksia. Kausityövoima ja yritysmuotoneutraalisuus ovat olleet maatalouden ykkösaiheet koronassa. Maatilakytkentäiset yritykset jäivät tukien ulkopuolelle, eikä tasapuolinen koh-

telu ole toteutunut. Erilaisia tukipaketteja on valmisteltu myös MTK:ssa. Marttila totesi korona-aikana olevan kolme vaihetta: yritysten pelastaminen, talouden elvyttäminen ja pidemmän aikavälin talouden tasapainottaminen sekä velkojen lyhentäminen. Arvio on, että korot tulevat nousemaan.

Politiikasta EU:ssa Marttila totesi aikojen olevan mielenkiintoiset ja kovin vihreät. GreenDeal on nostanut ilmastopolitiikan EU:n keskiöön: suojelua viedään eteenpäin, mutta samaan aikaan talous on romahtanut totaalisesti. Uusi iso elvytyspaketti tulossa EU:sta, joka vie vihreän sopimuksen tavoitteita eteenpäin. Suomi tulee olemaan raju maksaja toteutuksessa. Marttila nosti puheessaan esille myös EU:n budjetin uuden elementin: oikeudenmukaisen siirtymän rahaston. Rahaston tarkoituksena on avittaa jäsenmaita siirtymään ilmastoon ja ympäristön kannalta kestävämpään teollisuuteen. Nykymuotoinen EU on ratkaisu Suomelle ja maataloudelle. Reaalijärki on ollut käytössä, maatalouspolitiikka on ollut tärkeässä keskiössä. Tulevaisuuden päätöksenteko ja maatalouspolitiikan alasajo huolestuttaa kovasti Marttilaa.

Liisa Pietola jatkoi ympäristöpolitiikan ajankohtaisista aiheista. Yrittäjät ovat tehneet ympäristönhoidtoa jo vuosikymmeniä, alaa tuntemattomat mestaroivat nyt aiheesta tietämättä. MTK on mukana luonastuslain uudistamistyöryhmässä, mutta se sisältää kovia haasteita. MTK:n ympäristölupaukset toimivat järjestön ohjenuorana ja niiden sisältö konkretisoituu mm. ilmasto-ohjelmassa, luonnonmonimuotoisuusohjelmassa sekä tulossa olevassa vesiohjelmassa. Näihin järjestö sitoutuu, ja niihin vaaditaan koko yhteiskunnan osallistumista. Tarvitsemme toivoa koko jäsenistölle hyvistä toteuttavista toimista.

Maatalouden ilmastotiekartta on valmistumassa vastaamaan Suomen hiilineutraaliustavoitteisiin. Luke on laskenut hiilijälkeä maatalouden sektoreihin sekä hiilensidontaan. Turvemaat ovat ongelma, joihin tarvitaan ratkaisuja. Maaperäpäästöihin erityisesti kehitetään ratkaisuja. Maatalousyrittäjien keskuudessa ympäristötoimenpiteet ja hiilensidonta nähdään tärkeänä. Miksi päästöjen pienentäminen ja hiilensidonta on tärkeää, kysyi Pietola. Jo 50-luvulta päästöt ovat kasvaneet. Fossiilisen hiilen käyttö alas saaminen on keskeistä. Maataloussektori voi sitoa hiiltä kasvillisuuteen, joten mahdollisuudet ovat meidän käsissämme. Ruoantuotanto tuottaa kuitenkin aina päästöjä. Meidän on toimitettava niin, että maa kasvaa myös 2050 jälkeen. Emme voi suojella kaikkea, maa on pidettävä kasvussa, jotta kasvillisuus sitoo.

Pietola kertoi myös GreenDeal – EU:n vihreän kehityksen ohjelma: todella kunnianhimoiset tavoitteet. Maata ollaan suojelemaan suuria määriä, jolloin kasvulle ei anneta tilaa. Lannoitteiden määrää vähennetään -20% ja kasvinsuojeluaineita -50%. EU:n biodiversiteettistrategia on edennyt kovaa vauhtia kuulematta asiantuntijoita, maanomistajia eikä huomioida maiden erilaisuutta. Kovia asioita tulossa, edunvalvontaa tarvitaan paljon.

Keskustelussa kysyttiin tukioikeuksien poistosta ja raaviopeltojen tuista. Mikä on MTK:n kanta asiaan liittyen? Millaisia konkreettisia ajatuksia järjestöllä on luonnonmonimuotoisuuteen ja hiilensidontaan. Pelättiin kaikille pakollisia erityisvaatimuksia ilman tukea. Myös MTK linjannut, että tilatukioikeudet poistetaan. Ympäristö- ja luonnonhaittakorvaukset ovat oma juttunsa. Turvepeltojen raivaukselle saatava jarru päälle ja se olisi siirrettävä luvanvaraiseksi. Tarvitsemme rakennekehitystä, mutta hiljaisempia vuosia investoinneissa on tulossa. Markkinat ovat rajanneet vahvasti investointihalukkuutta. Ruokaa on tuotettava monipuolisesti, viljelykierto, syväjuuriset kasvit – mahdollisuuksia on. Ruoantuotanto pitää olla peltojen ykköstehtävä, mutta viljelijöiden ympäristö- ja ilmastoratkaisuja pitää saada esille Suomessa ja koko maailmalla.

Kokouksessa hyväksyttiin laadittu toimintakertomus. Kuultiin MTK Keski-Suomen tilinpäätöstiedot sekä tilintarkastajien tileistä ja hallinnosta antama lausunto. Kokous myönsi puheenjohtajan esityksestä vastuuvapauden tili- ja vastuuvollisille. Järjestöuudistukseen liittyvät sääntömuutokset esiteltiin ja hyväksyttiin. Ensimmäinen poikkeuksellinen kokous sujui hyvin ja yhteydet pelasivat mainiosti.

Syyskokous

MTK Keski-Suomen syyskokous pidettiin Teams-yhteyksillä 8.12.2020. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Minna Häkkinen Muuramesta ja pöytäkirjantarkistajiksi Amanda Vesiaho ja Rauno Hyvönen, jotka toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina. Kokouksen sihteerinä toimi Elina Nummela. Kokousoosallistujia oli 16:sta yhdistyksestä, yhteensä 44 virallista kokousedustajaa ja kolme yhteisöjäsentä. Yhteensä kokouksessa 62 henkilöä.

Syyskokouksessa oli mukana 62 osallistujaa eri puolilta maakuntaa.

Johtokunnan puheenjohtaja Tero

Lahti avasi kokouksen muistelemalla toteutunutta toimintaa omalla puheenjohtajuuskaudellaan. Kokouksesitelmän aloitti Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusasiantuntija Jyrki Ijäs. Puheenvuorossaan hän avasi investointitukien kehittymistä sekä edessä olevaa rahoituksen siirtymäkautta. Tilan pidon aloitustukien hakeminen on vähentynyt viime vuosien aikana reilusti. Syinä tähän laskuun ovat olleet ruuhka tilakaupoissa ennen luopumistuen lakkaamista, korkea yrittäjätulovaatimus, koulutuksen puute sekä se, että monialaisia yrityksiä ei ole voitu tukea.

MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen piti kokouspuheenvuoron. Puheessaan Viljanen kertoi valtion talouden kehityksestä, maatalouspolitiikan muutoksesta sekä uudesta CAP-tuki järjestelmästä. Viljanen huomautti, että korona-aika on tuonut suomalaisen ruoan arvostusta, joka on noussut vaikean vuoden aikana. Viljanen nosti esiin muutamia edunvalvonnan haasteita: Yleisradion rooli mediatoimijana sekä kansalaisjärjestöjen toiminta kouluissa. Vastaliikkeenä MTK on aloittanut oman Kokkaa kotimaista -ruokakasvatusmallin, jossa tarjotaan paikallisille kouluille ruokakassia kahdeksasluokkalaisten kotitaloustunnille. Viljanen kertoi MTK Hankintojen taustoista sekä puhui kannattavuuden parantamisesta ja tukipotin noususta. Haasteita kannattavuudelle aiheuttaa myös tapetilla oleva turpeen energiakäytön alasajo. Turpeesta on tehty suoranaanainen ilmastopahis, jonka markkinat itse ajaa alas, hakematta korvaavia kotimaisia vaihtoehtoja.

Keskustelussa kerrottiin Kokkaa kotimaista -kampanjan onnistumisista maakunnassa. Toivottiin järjestöltä konkreettisia esityksiä EU:n GreenDealin hyödyntämisestä parhaalla mahdollisella tavalla. Viljanen sai myös palautetta MTK Hankintojen toimimattomuudesta ja vaatimuksen valokuituyhteyksien toimivuudesta maaseudulla. Todettiin myös, että maaseudun ihmisillä on tuhannen taalan paikka ottaa etätyöstä innostuneet ja maalla matkailevat avosylin vastaan ja näyttää maalla elämisen ikimuistoisimmat puolet. Puhuttiin myös kuntavaalien tärkeydestä sekä tarpeesta saada maa- ja metsätalousyrittäjiä ehdokkaiksi. Kunnissa voimme vaikuttaa moneen yrittäjien arkeen ja työtä koskettavaan asiaan.

Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin MTK-Keski-Suomen liiton säännöt toisen kerran ja päätettiin sääntöjen soveltamisesta välittömästi tästä eteenpäin. Käsiteltiin MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma, vahvistetaan johtokunnan ja valiokuntien jäsenten, edustajien ja tilintarkastajan palkkiot ja kulukorvaukset ja vahvistettiin talousarvio vuodelle 2021. MTK Keski-Suomen johtokuntaan valittiin Jani Rantanen jatkamaan johtokunnassa ja uusina Lauri Jaatinen ja maaseutunuorten edustaja Riikka Kananen. MTK:n valtuuskuntaan valittiin yksimielisesti Tero Lahti ja hänelle varaedustajaksi Tomi Ahonen MTK:n valtuuskuntaan.

MTK Keski-Suomen kansanedustajien kummitilatoiminnan maatilat ja Keski-Suomen yrittäjien yrityskummit tekivät yhteisen vierailun Suomen Eduskuntaan 4.3.2020.

Maaseutunuorten valiokunta, nuorten toiminta ja kummitilatoiminta

Keski-Suomen maaseutunuorten valiokunta kokousti vuoden aikana neljä kertaa, joista kaksi kokousta pidettiin etäyhteydellä.

Tammikuussa perinteiset Pohjois-Savon isännöimät Kuusenkaristajaiset Tahkolla keräsivät keskisuomalaisia reilusti mukaan! Ohjelmassa oli mm. työpajoja sekä Itä- ja Keski-Suomen nuorten valiokuntien yhteiskokous. Saatiinpa maistaa Iso-Kallan Panimon oluitakin.

Valtakunnallinen Kevät-parlamentti järjestettiin Tampereella helmikuussa. Ohjelmassa oli mm. manuv valiokuntien toiminnan kehittämistä, tuotekehittelyä sekä somekoulutusta. Myös keski-

Keski-Suomen maaseutunuorten valiokunta tammikuun järjestäytymiskokouksessaan Jyväskylässä.

MaNun pilikkikilpailut järjestettiin Kannonkoskella. Päivän aluksi tutustuimme Eero Leppäsen tilalla perunanviljelyyn sekä -jalostukseen. Pilkkien ei saalista juuri tullut, mutta onneksi päivällinen ei ollut siitä kiinni, kun saimme nautiskella mm. Naurisahon Palvin suussa sulavasta palvipossusta!

Kesäkuussa nuoria oli mukana Luhangan Lärvit -minifestareilla puhumassa lähiruuasta, suomalaisesta ruuasta sekä paikallisista luhankalaisista tuotteista.

Maaliskuun alussa MaNu raveissa -tapahtumassa nuoret tutustuivat raviurheiluun Jyväskylän Killerillä. Maaliskuussa vierailimme kummitilojen kanssa eduskunnassa yhteistyössä Keski-Suomen yrittäjien kanssa. Eduskuntaan vietiin terveisinä toive nuoren viljelijän korotetun investointituen toteuttamisajan jatkamisesta, koska 5 vuotta tilanpidon aloittamisesta voi olla liian lyhyt aika tehdä investointeja. Toivottiin myös kehitystä investointiavustuksiin, jotta maatilalla syntyviä energialähteitä voitaisiin hyödyntää nykyistä paremmin ja kannattavammin.

Syyskuussa nuoret tapasivat frisbeegolfiin ja makkaranpiston merkeissä Peurungassa ja samassa kuussa perinteinen maaseutunuorten syysparlamentti järjestettiin koronatilanteen takia pienempinä alueellisina tapahtumina. Itä- ja Keski-Suomen nuoret pitivät oman "minisyysparlamentin" Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan nuorten voimin Iisalmen Runnilla.

Marraskuun lopussa pikkujouluja vietettiin Konnevedellä. Samalla päästiin tutustumaan myös Pyhälähden Navettakinoon Metsäjätti-elokuvan merkeissä.

Joulukuussa perinteiset ja valtakunnalliset maaseutunuorten joulutulet syttyivät. Keski-Suomessa joulutulia paloi Viitasaarella, Saarijärvellä, Joutsassa, Keuruulla, Pihtiputaalla, Hankasalmella, Karstulassa sekä Leivonmäellä.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riikka Kananen Pihtiputaalta ja sihteerinä Amanda Vesiaho.

Keski-Suomen Metsävaliokunta

Keski-Suomen metsävaliokunnassa on edustettuina metsänhoitoyhdistysten puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat sekä MTK Keski-Suomi, valiokunnan kokouksiin kutsutaan MTK metsävaltuuskunnan keski-suomalainen puheenjohtaja Mikko Tiirola.

Metsävaliokunta kokoontui vuoden 2020 aikana kaksi kertaa. Kokouksissaan valiokunta kommentoi Alueellisen metsäohjelman valmistelua (AMO), kuuli ajankohtaisia asioita Keski-Suomen ELY-keskuksesta mm. maakuntakaavan toteuttamisesta, METSO- ja HELMI-ohjelmista. Riista-asiat on käsitelty ennen peto- ja hirvisidosryhmäneuvotteluita yhteisten näkemysten ja kantojen muodostamiseksi. Metsävaliokunnan kokouksessa allekirjoitettiin METSO yhteistyö- ja välityssopimus Mhyt – ELY:n välillä. Maakuntakaavan päivitystä kommentoitiin samoin maakunnan elpymissuunnitelmaa. Metsävaliokunta kokoosi Riistanhoitoyhdistysten maanomistajaedustajat kaudelle 2021-2023 keskusteli haetuista ja myönnettyistä hirviluvista.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Päijänteen metsänhoitoyhdistyksen puheenjohtaja Markku Hattaka. Sihteerinä MTK metsälinjan kenttäpäällikkö Pauli Rintala.

Metsänomistajien kansainvälisestä, valtakunnallisesta ja maakunnallisesta edunvalvonnasta ja vaikutamisesta vastaa MTK:n metsälinja. Keski-Suomessa toimii MTK metsälinjan kenttäpäällikkö Pauli Rintala yhdessä maakunnan metsänhoitoyhdistysten kanssa. MTK:n edunvalvonta ulottuu joissain tapauksissa jopa yksittäiseen metsänomistajaan saakka, mutta yleensä metsänhoitoyhdistys vastaa metsänomistajakohtaisesta ja paikallisesta edunvalvonnasta. Metsänhoitoyhdistys tarjoaa metsänomistajille edunvalvonnan lisäksi myös kattavat liiketoiminnalliset palvelut sekä laaja-alaista neuvontaa, koulutusta ja tiedotusta.

Edustajat valiokunnissa 2020

Maaseutunuorten valiokunta MTK Keski-Suomi

Kananen Riikka, pj.	Pihtipudas	Vertainen Henri	Äänekoski
Minkkinen Saana	Jyväskylä	Heiska Juho	Toivakka
Välimaa Juha	Jämsä	Kauppinen Perttu	Kannonkoski
Merruntaus Kati	Laukaa	Takanen Perttu	Uurainen
Pietiläinen Tuomas, jk. ed.	Hankasalmi	Löytöjärvi Janne, mhy ed.	Saarijärvi
Vesiahho Amanda, sihteeri			

Metsävaliokunnan edustajat MTK Keski-Suomi

Lahti Tero	Karstula	Hienola Paavo	Jämsä
Jalkanen Juhana	Laukaa	Elina Nummela	MTK Keski-Suomi

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteiset valiokunnat 2020

Peltokasvaliokunta

Hankamäki Kalle	Jämsän seutu
Lunttila Tommi	Äänekoski
Pakkanen Jarkko	Jyväskylä

Maitovaliokunta

Ahonen Tomi	Uurainen
Pietiläinen Tuomas	Hankasalmi

Osaaminen ja hyvinvointi valiokunta

Juhana Jalkanen	Keuruu
Mäkelä Martti	Pihtipudas

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Hautsalo Ari	Viitasaari
Nurminen Jarkko	Korpilahti-Muurame

Jäsenpalveluvaliokunta

Minkkinen Saana	Jyväskylä
-----------------	-----------

Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta

Laahenen Maija	Viitasaari
Rantanen Jani	Jou-Lu
Vuoriniemi Hannu	Kerurusseutu

Erikoiskasvaliokunta

Matomäki Tommi	Keuruu
Hienola Paavo	Korpilahti-Muurame

Luomuvaiokunta

Vesiahho Amanda	Multia
Hatakka Markku	Hankasalmi

Lihavaliokunta

Jalkanen Juhana	Lievestuore
Jaatinen Lauri	Toivakka

Kuluttajatyövaliokunta

Huhtala Marianne	Laukaa
------------------	--------

Keski-Suomen edustajat MTK:ssa ja sen valiokunnissa 2020

Peltokasvaliokunta

Hankamäki Kalle	Jämsä
-----------------	-------

Osaaminen ja hyvinvointi valiokunta

Jalkanen Juhana	Laukaa
-----------------	--------

Valtuuskunta

Lahti Tero	Karstula
Lunttila Tommi	Äänekoski
Mäkelä Martti	Pihtipudas

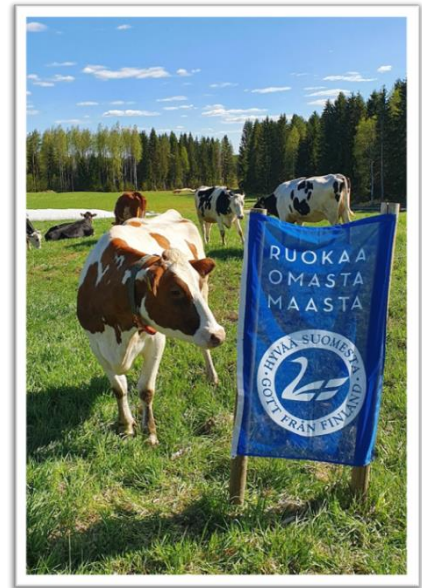
Valtuuskunnan varajäsenet

Jalkanen Juhana	Laukaa
Ahonen Tomi	Uurainen

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen valiokuntien toiminta

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta

Maitovaliokunta piti toimintavuoden aikana kaksi kokousta. Kokousasioina puhutti Koronan vaikutukset keväällä 2020 ja EU:n markkinatoimenpiteet. Pohjoisella pallon puoliskolla kasvanut tuotanto ja laskenut kysyntä johti varastojen kasvuun, tuoden hintojen laskupainetta tuotteiden ja tuottajahintoihin. Kotimaan kysyntä on nostanut vähittäiskaupan menekkiä. Koronatilanteesta tehty mm. MTK:n pelastus- ja valmiuspakettiesitys hallitukselle ja MTK:n johtokunta otti kantaa kauppojen sopimusjaksoihin. Valkuaispulaan syytä varautua, rapsirouheen saatavuuteen voi tulla haasteita - kannustettu valkuais-/öljykasvien viljelyyn. Valion sopimustuotannon todettiin, että se korostaa tuotannon ja tuotantopanosten optimointia, kuten nurmirehun laatua, valkuais- ja rasvapitoisuutta sekä kannustaa tuottamaan syksyllä. Myös kustannusten seuranta samoin kuin markkinaseuranta ja -tietous ja muutokset kulutustottumuksissa ja kuluttajien toiveissa liittyvät sopimustuotannon vaikutuksiin. Viidennessä tuottajista suunnittelee laajennusinvestointia lähivuosille. Kokonaislehmämäärä laskee 30 000 – 40 000 lehmällä vuoteen 2027 mennessä. Kolme viidestä suunnittelee jatkavansa maidontuotantoa 2027 jälkeen ja lähivuosille lähes kahden prosentin keskituotoksen kasvua/vuosi.

Toisessa kokouksessa todettiin maitomarkkinatilanteen olleen varsin epävarmassa vaiheessa koronasta ja brexitistä johtuen, kuultiin myös katsaus Cap-uudistuksesta. Markkinakatsauksessa todettiin että, marraskuu oli positiivinen maitotuotteiden hintojen osalta. Maailmalla riittää maitoa, EU:ssa on rikottu ennätyksiä ja kasvua on myös muualla maailmassa (mm. USA, Uusi-Seelanti, Australia). Jos kysyntä jatkuu vahvana, niin maidosta ei näyttäisi tulevan pula. Suomeen tuonti on vähentynyt hieman, mutta myös viennissä pientä miinusta. Kokonaiskulutus meijerituotteissa on ollut hieman kasvussa, kun koteihin on hankittu ns. perusmeijerituotteita, kuten jogurtteja ja muita välipalatuotteita. Myös juuston ja voion kulutus on ollut pienessä kasvussa. Kotona tehdään erilaisia välipalatuotteita, mikä näkyy näissä luvuissa. Kuluttajatrendeissä kasvipohjaiset tuotteet ovat kasvussa, mutta myös mm. laktoositomat ja proteiinirikkaat tuotteet, missä suomalainen maito on vahvassa roolissa. Vahvuuksia ovat myös eläinten hyvinvointi, tuotteiden jäljitettävyyden ja nurmivaltaisuus ruokinnassa. Positiivisia näkymiä näiltä osin oli paljon. Luomumaidon tuotanto on kasvanut lähes kahdeksan prosenttia. Luomumarkkinoilla alkaa olla nähtävissä kyllästymispiste, tähän voidaan vastata lisäämällä tuotevalikoimaa. Kuluttajan valinnat tavanomaisen-, luomumaitotuotteen ja kasvipohjaisentuotteen välillä on markkinoiden kannalta haastavaa. Luomussa on tärkeää pystyä säilyttämään hintapreemio.

MTK:n maitostrategian päivitys aloitettiin syksyllä 2020. Valiokunnassa uhkina nähtiin jaksamisen ja työterveyden korostumisen - Kannattava tuotanto tuo hyvinvointia. Maidontuotannon lisäarvo on huononemassa, jos emme pysy etulinjassa mm. eläinten hyvinvointiasioissa ja lääkkeiden käytön kanssa. Tiloja on lopettanut, pellot säilyneet viljelyssä, mutta tuotanto ei ole kasvanut samassa tahdissa lopettaneiden kanssa. Maatalouden investointitukia olisi mietittävä uusista näkökulmista tämän tyyppisillä alueilla. Sukupolvenvaihdojen osalta uhkana on, ettei tilakaupan jälkeen pystytä investoimaan niin nopeasti kuin mm. nuoren viljelijän tukiehdossa vaaditaan, jos et saa tuotantosopimusta riittävän suurena. Jos tulevalle rahoituskaudella käyttöön otetaan korotettu investointituki nuorille viljelijöille, on pohdinnassa ollut pidentäminen esim. 7 vuoteen. Lisäksi nostettiin keskusteluun Suomen hallituksen ja eduskunnan linjaukset turpeen asemasta ja erityisesti kuiviketurpeen osalta on alueella huolia.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tuomas Pietiläinen Hankasalmelta ja sihteerinä Vesa Kallio Etelä-Savosta.

Itä- ja Keski-Suomen lihavaliokunta

Valiokunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa 10.3. Kuopiossa ja 5.11. etäyhteydellä. Valiokunta teki kaksi tiedotetta julkisuuteen ja päättäjille ja antoi MTK:n lihavaliokunnalle esityksen vasikkapulan hoitamisesta. Valiokunnan jäsenet osallistuivat MTK:n liha-alan verkostojen toimintaan ja sille viestitettiin liha-alan ja maatalouspolitiikan asioista.

Itä- ja Keski-Suomen lihavaliokunta painotti tiedotteessaan panostamiseen maatalouden kilpailukykyyn vahvuuksien ja uudistumisen avulla. Itä- ja Keski-Suomen maatalous- ja elintarviketuotanto on ollut voimakkaassa muutoksessa; Maatilojen määrä on vähentynyt ja erityisesti kotieläintilojen määrän lasku on ollut voimakasta. Samalla myös jalostavaa elintarviketeollisuutta on poistunut merkittävästi alueelta. Suomen ja EU:n maatalouspolitiikan tavoitteena on ollut maatalouden ja elintarviketuotannon säilyminen myös heikoimmilla viljelyalueilla. Valiokunta on huolestunut keskittymisestä paremmille viljelyalueille. Tarvitaan nopeita tuotantoa säilyttäviä ja pidemmän ajan toimia, jotka turvaavat maatalouden jatkuvuuden koko Suomessa. Tiedote puuttui myös maksuvalmiuden ja rahoitusjärjestelmän ongelmiin sekä maatalouspolitiikan ohjauskeinoihin. Itä- ja Keski-Suomeen on saatava uudelle ohjelmakaudelle korkeampi luonnonhaittakorvauksen taso ja ympäristökorvauksen kohdentamisen toimet tulee ylittää paremmin Järvi-Suomen alueelle. Ilmastomuutokseen liittyvinä toimina heikkotuottoisten peltometsien metsitys sopii rajoitetusti ja kohdennettuna toimena, mutta samalla on mahdollistettava peltorakenteen edelleen kehittäminen. Tämä on erityisen tärkeää pienten peltolohkojen alueella. Viljelystä poistuvien peltomaiden korvauskelpoisuudet tulee saada siirrettyä viljelyssä oleville korvauskelvottomille pelloille. Itä- ja Keski-Suomen maatalous tarvitsee kotieläintuotannon säilymistä varten elinvoimaisena jatkossa. Pellot soveltuvat hyvin nurmiviljelyyn, ja sadon tärkein käyttökohde on kotieläintuotanto. Ilmastomuutoksen hillintä ja maatalouden kannattavuuden parantaminen toteutuu investoimalla peltopohjaiseen ja lannasta tehtävään energiatuotantoon esim. biokaasutuotuksen kautta. Myös kiertotaloukselliset on saatava kilpailukykyisiksi vaihtoehtoisiksi sadon tuottamisessa. Itä- ja Keski-Suomeen tarvitaan nyt investointeja keskitettyihin kuin myös tilatason laitoksiin.

Valiokunta teki esityksen MTK:n lihavaliokunnalle vasikkapulan hoitamiseksi. Tarvitaan keskustelua yhteisistä pelisäännöistä, kuinka lihatalojen niukkuus jaetaan ja kohdellaan osuuskuntien jäseniä tasapuolisesti. Ratkaisuna nähtiin myös uusien loppukasvatuspaikkojen investointitukien rahoitustauosta. Tukijärjestelmän keinoja ovat pidennetyt kasvatusajat ja hallitut tuotannon lopettamiskeinot. Ylimenokauden rahoitus tuo apua sekä Nautastrategian toteuttaminen koko ketjussa tarkoittaa suunnitelmallista kehittämistä, joka huomioi vasikkamäärän ja myös kysynnän muutokset.

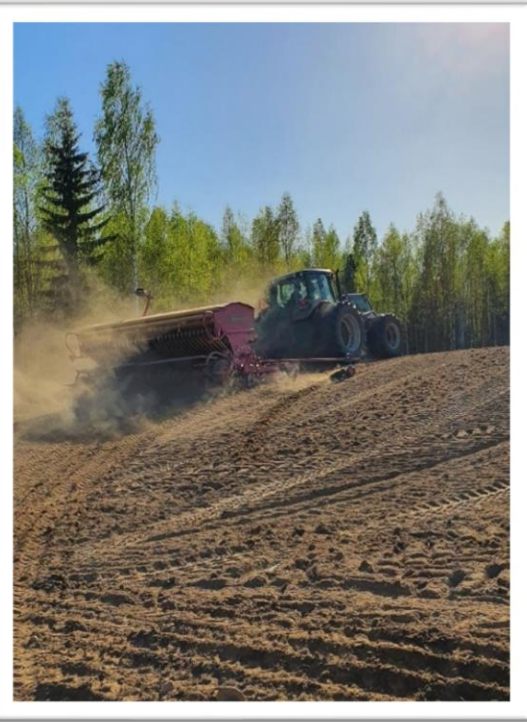
Syksyn kokous antoi tiedotteen, joka totesi Elintarvikemarkkinalain uudistuksen tärkeyden. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lihavaliokunta on tyytyväinen lakiesitykseen ja toivoo nyt sen pikaista hyväksymistä eduskunnassa. Toinen hyvä uutinen liha-alalle on ollut kotimaisen ruuan arvostuksen kasvu ja kysyntä. Hyvästä kysynnästä huolimatta on naudan- ja sianlihantuottajahinta ollut laskussa. Sianlihan hintaan vaikuttaa afrikkalainen sikarutto, mikä on saanut eurooppalaiset sikamarkkinat kriisiin. Suomessa tautia ei ole vielä tavattu ja nyt tarvitaan toimia, joilla leviäminen Suomeen voidaan estää. Maidon- ja lihantuotannon alhainen hintataso on johtanut tuotannon tehostamisen vaatimuksiin. Investointien tuoma volyymin kasvu ja markkinoiden kehitys eivät ole kulkeneet käsikädessä. Maidossa ja naudanlihassa on jouduttu tuotantoa rajoittaviin toimenpiteisiin. Maidossa on tullut mm. hinnoittelujärjestelmä, jolla rajataan tuotannon kasvua. Naudanlihassa on jouduttu rajoittamaan investointeja vasikkapulan takia. Uusien loppukasvatuspaikkojen sijaan on investointien painopistettä kohdennettava perusparannuksiin ja tuotanto- sekä viljelyolosuhteiden parantamiseen. Liha-alalla on tärkeä rooli, kun ilmastotavoitteiden mukaisia investointeja biokaasutuotantoon lähdetään toteuttamaan.

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lihavaliokunta esittää vasikkapulan ratkaisemiseen ja kotimaisen naudanlihan saatavuuden ja kehittymisen turvaamiseksi hallittua ja suunnitelmallista emolehmatuotannon lisäämistä. Emolehmatuotannon kasvu tulee toteuttaa siten, että se ei aiheuta lihaketjussa markkinahäiriöitä ja tukimenetyksiä olemassa olevalle tuotannolle. Alan toimijoiden tulee yhdessä hakea keinoja onnistuneelle toteuttamisella. Valiokunta uudisti kantansa uuden ohjelmakauden muutostarpeesta: Rahoitusta on kohdennettava nykyistä tuloksellisemmin ja siirryttävä tuotannon tukemiseen

kuin pitää yllä tuotanto-olosuhteita. Ilmasto- ja ympäristötavoitteiden sekä kasvuohjelmien mukaiset biokaasutuotannon ja kiertotalouden investoinnit on saatava liikkeelle myös Itä- ja Keski-Suomessa. Kokonaisuutena suomalainen maatalous tarvitsee parempaa kannattavuutta, tuotannon määrien hallintaa ja ennustettavuutta.

Valiokunnan puheenjohtajan toimi Ahti-Pekka Vornanen Vieremältä ja varapuheenjohtajana Lauri Jaatinen Toivakasta, sihteerinä Jari Kauhanen.

Itä- ja Keski-Suomen peltokasvivaliokunta

Peltokasvivaliokunta kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa, ja kumpikin kokous pidettiin etänä Teams-yhteydellä. MTK:n vilja-asiamies Max Schulman kertoi koronatilanteen vaikuttaneen, että ollaan kaikki eristyksissä kotona, nyt myös maatilat. Liikkuminen vähenee jatkuvasti. Tilanne näyttää loistavasti suuntaa tulevaan, sillä näin saamme tiedon, miten maaseudun verkot toimivat ja mahdollistavat etätyön. Maailmankaupassa koronan vaikutuksesta Kiina on hidastunut, mikä näkyy myös maailman viljakaupassa. Ruokaa tosin tarvitaan edelleenkin, mutta logistiikka koko ketjuna on hidastunut huomattavasti. Tämä on lähtenyt laskemaan hintaa. Italiassa tilanne on kriittinen ihmisten sairastumisen ja rajoitusten takia. Ruoan raaka-aineille on tarvetta ja se liikkuu kohtalaisesti. Logistiikassa on kuitenkin ongelmia rajoitusten ja ihmisten pelon kautta. Euroopassa hinnoissa on alkanut näkyä pientä elpymistä, vaikka kuljetuksia on pysäytetty ja erityisesti rajanylityspaikoilla on ruuhkia. Suomessa viennin tyrehtyminen raskauttaa Suomen viljatasetta entisestään. Se pitää hinnat matalla siirryttäessä uuteen satokauteen.

Satokauteen valmistumisessa Schulman kehotti valmistautumaan valkuaisen tuotantoa lisäämällä sekä tekemällä sopimuksia – erityisesti suoraan kotieläintilojen kanssa. Tilastojen mukaan hernettä on tulossa jopa 26% enemmän viljelyyn vuoden takaiseen verrattuna, mutta tämä nousu ei ole vielä liikaa, sillä tarvetta löytyy. Sopimuksilla varmistetaan myyntiä, jos määrä nousee vielä entisestään. Tässä auttaa myös erityisesti sopimukset kotieläintilojen kanssa, jolloin turhia välikäsiä jää pois. Suunniteltiin valiokunnan vuoden toimintaa, keskittyen erityisesti seuraaviin osa-alueisiin: Vilja- ja vientitilaisuuksien järjestäminen, Viljatorin kehittämistyö ja lehtijutut paikallislehtiin. Kokouskeskustelut painottuivat siemenkaupan ja kannattavuuskriisin yhteyteen, öljykasvien tukiin.

Toinen kokous oli tarkoitus pitää vientiseminaarin yhteydessä Keski-Suomessa, vaan koronan edelleen jyllätessä pidettiin kokous 10.11.2020 verkkoyhteyksien avulla. Kokouksen keskeisin aihe oli MTK:n peltokasvistrategia, jota esitteli Max Schulman MTK:sta. Peltokasvistrategian tarve on syntynyt ilmaston, ostajien, elintarviketeollisuuden ja maatalouspolitiikan muuttumisesta. Oma strategia huomioi markkinat, maatalouspolitiikka ja suomalaiset viljelijät, jotka tarvitsevat koulutusta oman tuotantosuunnan kehittämiseen. Strategia tehdään ulottumaan vuoteen 2040 asti. Järjestön työhön tarvitaan pitkäaikaista ja tulevaisuuteen katsovaa yhteistä tahtotilaa. Keskiössä ovat pellon käyttö ja sen tase, joka osoittaa, että tarvitsemme lisää valkuais- ja öljykasveja, Strategia tulee viljojen ja öljykasvien lisäksi tarkastelemaan myös nurmiviljelyä hiilineutraaliuden tavoittamisessa. Schulman kertoi myös strategian aikataulusta. Keskustelu painottui muutoksen tärkeyteen: Asiat ei muutu, jollei tuoteta sitä mitä markkinat tarvitsevat. Maatalouden tuottavuuden parantaminen pitäisi olla kokonaisvaltaista mm. kannattamattoman viljelyn poistaminen. Viljelykiertoon on myös keskityttävä ja kannustettava siihen entistä enemmän. Hinnan nähtiin kannustavan kehittymiseen ja huolta pidettävä vastuullisesta tuotannosta. Vastuu

on viljelijällä itsellään. Vastuullisuusviestinnässä on panostettava kasvinviljelyn hyviin puoliin. Kokous käsitteli myös tilojen välisiä viljanmyyntisopimuksia, johon tarvitaan viljelykauppasopimus sisältäen hinnat ja rahdit. Sopimusten tulisi parantaa vilja-alaa. Tilojen välistä kauppaa tulisi ohjata vahvasti digitaaliseen kauppaan. Viljatorin- kautta saamme lisää dataa oikeasta hintatasosta, joka luo lisää avoimuutta. Myös mennyt kasvukausi keskustelutti haasteineen ja onnistumisineen.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna Jarkko Pakkanen Jyväskylästä ja sihteerinä Elina Nummela MTK Keski-Suomesta.

Itä- ja Keski-Suomen luomuvaliokunta

Luomuvaliokunta kokoontui kolme kertaa toimintavuonna. Kokouksissa käsiteltiin valiokunnan kirjelmään saatua vastausta MTK:n johtokunnalta, jossa painotettiin Itä- ja Keski-Suomen kotieläintalouden tarvitsemia kehittämisen tukitoimia, suomalaisen luomuviljelyn tarpeita ja Luonnonsuojelulain nojalla suojeltujen lajien vahingonkorvauksien saamista täysimääräiseksi. MTK:n johtokunnan vastaus valiokunnan kirjelmään kohtaan yksi oli, että MTK ei näe estettä kehittää maatalouden tukitoimia, joilla kotieläintalous saadaan säilymään koko Suomessa. Kohtaan kaksi johtokunta totesi, että luomutuotannossa on pyrittävä tuotantoon, joka kestää ja ylläpitää luomustatusta koko ketjussa pellolta pöytään. Sen vuoksi poikkeuksia ei saa myöntää. Ei edes kotimaisen siemenen saatavuusongelmien ja korkean hinnan takia. Kohdasta kolme johtokunta oli yhtä mieltä valiokunnan kanssa: Valkoposkihanhan karkottaminen pelloilta on tapahduttava luvilla ampua ja ne pitää saada ennen hanhien muuttolentoja.

Valkoposkihanhet aiheuttavat ongelmia maatalouteen. kuva Aarre-lehti

Edunvalvontakatsauksissa käsiteltiin CAP 2021-2027 sisältöä luomun näkökulmasta. CAP-valmistelu on jatkunut toimintavuonna vaikkakin hiukan hitaammalla tahdilla kuin oli suunniteltu. Luomun kasvun tavoitteet puhuttelevat paljon ja niistä puhutaan sekä kansallisesti että EU:n tasolla. MTK Luomu on selvästi linjannut oman kantansa luomun kasvattamiseksi markkinalähtöisesti, luomutuki aktiiviviljelijälle, joka tuottaa luomurehua luomueläimille tai luomuraaka-aineita luomuelintarvikkeisiin kotimaan markkinoille tai vientiin. Keskusteltiin luomutuotteiden markkinavetoisuudesta. Eri osapuolten odotuksista ja toiveista, jotka vaikuttavat luomutuotteiden markkinasaatavuuteen. Biokaasuohjelman eteenpäinviemistä pidettiin tärkeänä. Tilatason ratkaisut pitää olla tiloille taloudellisesti kannattavia, muutoin ohjelma ei etene. Luomualan kehittämisessä tavoitteen asettaminen ja siihen suunnitellut toimenpiteet ovat avainasemassa luomun positiivisen kehityksen turvaamiseksi, jossa CAP on kuitenkin vain yksi työkalu. Valiokunta pohti, miten luomusektoreilla menee, ja minkälaista tukea kukin sektori tarvitsee ja antoi ne tiedoksi MTK Luomulle.

Itä-Suomen liitot ottivat kantaa raivioihin: ELYjen sisällä tulisi voida tukioikeudet siirtää jonojärjestelmällä tuettomille pelloille. Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelma esiteltiin valiokunnalle, ja siihen sitouduttiin. Valiokunta keskusteli eläinlääkäreiden ammattitaidosta luomueläinten hoitoa määrittäessä. Luomulainsäädäntö on saatava osaksi eläinlääkintäkoulutusta, koska luomutuotantoeläimiä on hoidettava luomulainsäädännön mukaisesti. MTK:n asiantuntija Leena Suojala vastaukseen luomun eläinlääkinnästä ja eläinlääkäriskoulutuksesta ei oltu tyytyväisiä ja käydään keskustelu Suojalan esittämällä tavalla.

Yhteisesti todettiin vuoden viimeisessä kokouksessa, että satokausi oli onnistunut ja karjatilojen sisäruokintakauden rehut saatiin korjattua. Peltokasvituotteiden markkinatilanne on huono ja tuottajahinnat ovat tulleet alas. Isot ostajat ennakoivat mm. luomutuotannon kasvuun ja ovat tiputtaneet hintoja alaspäin. Tämä on johtanut luomurypsin vientiin Saksaan, jossa hintataso on 950 euroa/tn, kun Suomessa maksetaan 600 – 700 euroa/tn. Kasvukausi on ollut hyvä ja mm. kauran keskisato oli 4 tn/ha. Tuonnilla pidetään kotimaista tuottajahintaa alhaalla kaikilla tuotantosuosuilla. Tuotiin esiin lihavaliokunnan käsittelyssä ollut sonnipalkkioiden yläikärajan noston esim. ylämaankarjan ja luomun kannalta ja todettiin sen olevan luomulle hyvä asia. Luomunaudanlihan markkinointi takkuu ja eläinten haut ovat viivästyneet. Kulutus kohdistuu lihasa muihin kuin Premium tuotteisiin.

Luomumaidon tilanne taas askarrutti. Parsinavetoista ei kerätä maitoa kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen, vaan pitää olla pihatto. Onko luomutuottajille nämä muutokset oikein, kun huomioidaan vielä sopimustuotannon mukanaan tuomat laajennusrajoitukset? Valion mukaan luomun käytön kasvu on taittunut ja tuonti on vallannut alaa. Edelleen luomumaitoa menee tavanomaisen sekaan. Luomumansikan satokausi oli huono (Keski-Suomi). Alkukesästä oli kuivaa, sitten sadetta ja kylmää. Pölytys epäonnistui. Luomumansikalla on kysyntää. Taimia on saatu rajoitetusti ja kaikkia lajikkeita ei ole saatu kotimaisina. Valiokunta otti kantaa uuden luomumyllyn puolesta ja peräsi edelleenkin viljelytalon palautuskuntaa yhtenäisten viljelytulkintojen saamiseksi koko maahan.

Valiokunnan sihteeri Vilho Pasanen siirtyy eläkkeelle keväällä 2021. Sihteeri kiitti valiokuntaa hyvästä yhteistyöstä ja erityisesti puheenjohtaja Timo Lindsbergiä. Valiokunnan asiantuntemus on näkynyt keskusteluissa ja kannanotoissa. Valiokunta kiitti pitkäaikaista sihteeriä hyvästä yhteistyöstä ja uutterasta toiminnasta valiokunnan päätösten toteuttajana ja viestijänä.

Itä- ja Keski-Suomen erikoiskasvivaliokunta

Itä- ja Keski-Suomen erikoiskasvivaliokunta edustaa vihannes-, juures- ja marjakasvien sekä perunan tuotantoa. Valiokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Käsiteltävät asiat liittyivät valtaosin koronaan ja kausityövoimakysymyksiin. Valiokunnan käsittelemistä asioista kooste alla.

Keskustelut koronasta nosti esille maahantuloluvat, joissa on mennyt jopa puoli vuotta. Karanteeniohjeistusta tarvittiin tiloille; miten työntekijöiden tulee käyttäytyä, mitä he voivat tehdä ja missä. Työntekijän sairastumisen korvaukset puhuttivat. Haluttiin tietoa siitä, onko kausityö välttämätöntä työmatkaliikennettä – tulkintaa ei ole, mutta ymmärrystä TEM:n puolelta on saatu. Työnantajien huolehdittava karanteenista mutta tarvitaan tietoa, mitä karanteeni tarkoittaa käytännössä. Tuoteturvallisuus koettiin valiokunnassa tärkeäksi ja siitä on pidettävä huoli. Sadonkorjuuseen tulevien työntekijöiden tuloaika on oleellisempi, koska nämä työntekijät ovat suorassa kosketuksessa mm. marjoihin – taimi- ja istutustöissä riskiä ei samalla tavalla ole. Kotimaista kiinnostusta on ollut, mutta kuka vaan ei voi tulla töihin - ensisijaisesti tavoitteena saada työntekijät sieltä, mistä aiemminkin. Osalla tiloista pohditaan, uskaltaako laittaa tuotantopanoksia keväällä jopa satojen tuhansien edestä, jos työntekijöitä ei tulekaan. Yleisinä huomioina todettiin, että elokuu on vihannestiloille kriittinen ajankohta, marjatiloihin jo heinäkuu. Silloin on oltava työntekijöitä. Työpaikat kannattaa mahdollisimman kattavasti ilmoittaa eri palveluihin.

Lintuvahingoista kartoitettiin palautetta valiokunnan jäseniltä. Yhteenvedona todettiin, että ennaltaehkäisytoimiin avustus ihan hyvä, erilaisiin äänikarkotteisiin ja mahdollisiin tykkeihin. Vahinkojen toteaminen heti, maataloussihteerin paikalle kutsuminen ja kirjaus, korvaushakemukset kootusti loppuun loppuun mennessä ja maksatus vahinko vuoden loppuun mennessä 31.12. Esitettiin, että lintuvahinkoihin voisi korvausta hakea esim. karkotteisiin tai verkkoihin. Yleensä kalleimmat ensimmäiset marjat menevät lintujen suihin. Sitten pääskyt yms., mitkä voivat aiheuttaa vahinkoa ulostamalla varastotiloihin tai tuotantotiloihin. Todettiin tarvittavan tiedotusta ja vinkkejä kuinka pääskyn saa pesimään muualle. Ja millä vältetään riskikattorakenteet, jossa linnut voi pesiä/istua.

Kokouksissa pohdittiin myös valmiiksi poimitun marjan kysynnän arvioimisen vaikeutta. Itsepoimijat ovat tuottaneet erilaisia järjestelyjä. Itsepoimintalohkot erillään muista lohkoista ja liikkumista rajoitetaan. Esimerkiksi Suonenjoella on niin paljon tiloja pienellä alueella, ettei itsepoimijoita riitä. Marjaa

tulee liikkumaan vähemmän kuin viime vuonna. Sadonkorjuun aikaan huomioina kirjattiin kauppojen hintakilpailu. Hintatason pitäminen kausituotteissa on erittäin hankalaa, kun kilpailu on kovaa. On vaikea arvioida, mikä on luontaista vaihtelua ja, mikä on kaupan ajamaa tasovaihtelua. Kaupat ovat mm. luomutuotteissa nähneet, ettei hinnan kovakaan alennus lisää sen kokonaismyyntiä, tosin tuotteiden välillä voi olla vaihtelua. Kurkku ja tomaatti ovat erityisesti ongelmassa jo nyt, mikä johtuu osin ylitarjonnasta. Myös kauppojen hevi-osastojen tapa käsitellä tuotteita ei kaikin osin ole asiantuntevaa, mistä seuraa laatutappioita ja hävikkiä.

Todettiin, että Kansallinen pölyttjästrategia työn alla, valmis syksyllä 2021. EU-tason valmistelun lisäksi tehdään kansallinen ohjelma, jossa maa- ja metsätaloudella on iso rooli. Pölyttjäkadon estäminen ja pölyttäjien elinympäristön suojelu keskeisiä asioita. Tämä voi heijastua kasvinsuojeluaineiden valikoimaan ja käyttöön. Pölyttäjille tärkeiden elinympäristöjen, kuten pientareiden ja pellonreunojen säilyttäminen voi tuoda uusia toimenpiteitä, joilla näitä voidaan edistää. Myös pölyttäjien seurantaa pyritään parantamaan, jotta voidaan saada luotettavaa tietoa eri pölyttäjien kannoista.

Erikoiskasvien alalle iso asia on kansallisen lannoitevalmistelainsäädännön uudistus, jonka taustalla EU-direktiivi. Puhdistamolietteen hyödyntäminen ja siitä lannoitetta valmistavien laitosten hyväksyntä ja valvonta ovat osa uudistusta. Keskustelua käydään myös siitä, tuleeko fosfori ns. nitraattidirektiivin alle vai osana lannoitevalmistelainsäädäntöä. Minor use -luvuissa on jouduttu Tukesin kanssa käymään keskustelu yksittäisten kasvien viljelyalaan liittyen.

CAP:n ja ympäristökorvausjärjestelmän valmistelussa ei näyttäisi olevan käyttökelpoisia toimenpiteitä avomaan puutarhatuotantoon. Tärkeää on, ettei käytännön viljelyä haittaavia ehtoja tulisi esim. peltojen vaihtoon. Peltojen viherpeitteisyys tai muokkausrajoitukset tulee ottaa huomioon avomaan tuotannon näkökulmasta, jotta tuotannon erityispiirteet ja vaatimukset tulevat huomioiduksi ja tuotanto voi jatkua.

Kausityövoimatilanteen osalta todettiin, että kausityöntekijöitä vuonna 2020 tuli Suomeen noin 7 000. Kiintiö 9 000 työntekijälle siten riitti ja tarvittaessa sitä voidaan nostaa. Paikoin ei tarve ollut niin suuri kuin oli odotettu. MTK:n luoma ”kausityövoimaputki” Ukrainasta toimi hyvin, eikä näillä lennoilla ollut yhtään tartunnan saanutta. Koronavuodesta opittuna todettiin, että on erittäin tärkeää, että saadaan hyvissä ajoin oikea kiintiö kasaan ulkomaisesta työvoimasta. Kotimaisesta työvoimasta saatiin hyviä kokemuksia, minkä edesauttaa todennäköisesti myös jatkossa kotimaisen työvoiman käyttöä.

Tautilan - mautilan keräkaali Keuruun Haapamäeltä.

Itä- ja Keski-Suomen elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui kaksi kertaa etäyhteydellä. Ensimmäisen kokouksen teemana oli koronan vaikutukset maaseudun yrityksiin. Suomen rajat sulkeutuivat, eivätkä normaalisti kausitoita tekevät päässeet maahan. MTK aloitti nopeasti Töitä Suomesta Oy:n nimissä lento-liikenteen Ukrainasta Suomeen koronaturvallisesti. MTK-Pohjois-Savo ja 5 muuta toimijaa (MTK-Pohjois-Karjala, Suonenjoen seudun marjanviljelijäin yhdistys, Maaseutuammattiin ry, ProAgria Itä-Suomi ja Savonia ammattikorkeakoulu) hakivat Euroopan Sosiaalirahastolta rahoitusta hankkeeseen,

jolla pyrittiin lieventämään koronapandemian vaikutuksia alkutuotannon yrityksiin Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Toiminnan kärkenä olivat toimenpiteet marjatilaille, koska niillä työvoimantarve on suurin. Suomessa lomautettujen henkilöiden osalta työvoimantarjonta oli vaikeaa ennakoida, muiden yritykset toimintojen avautumista ei voinut ennakoida. Hallitukselta odotettiin linjauksia palkkatuen käyttömahdollisuudesta ja työttömyyspäivärahan suojaosan nostamisesta.

Yrittäjien työttömyysturvaa oli ollut mahdollista hakea maaliskuun puolivälistä saakka, jos yritystoiminta oli keskeytynyt tai tulos jäi alle 1 090 euron/kk. Maa- ja metsätalouden yrityksille oli keväällä suunnattu valtioneuvoston päätökset. Valiokunta toivoi keskustelussaan ennakkotiedotusta koronatuella mahdollisuudesta. Valiokunta muistutti myös, että veroennakoita kannattaa muuttaa heti, jos näyttää sille, että vuoden tulos ei kehity suunnitelmien mukaiseksi.

Valiokuntaa puhutti myös tieverkoston kunto. Määrärahat ovat lisääntyneet tieverkoston kunnossapitoon, esimerkiksi Savo-Karjalassa päällystystöitä on tehty kaksinkertainen määrä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Samaan aikaan alemman tieverkon kunto heikkenee, koska kunnossapitokorjaukset soraiteilla ovat vähäiset. Valiokunta toi keskustelussaan esille, että päällystystyöt valtaväylillä ovat erittäin tarpeellisia, mutta alemmaa tieverkkoa ei saa unohtaa. Hyväkuntoinen alempi tieverkko laajentaa ihmisten valinnanmahdollisuuksia työ- ja asuinpaikan suhteen. Valiokunta päätti tehdä kannanoton alemman tieverkon kunnossapidon tarpeesta. Valiokunta muistutti myös, että rakentamisen hiljentyessä teiden kunnossapitoon suunnattu rahoitus tukee myös maanrakennusalan työllisyyttä eri puolilla Suomea.

Toisen kokouksen teemana oli korona-elvytysrahojen käyttö. Jokainen maakunta on valmistellut esityksen korona-elvytysvarojen käytöstä. Valiokunta tutustui maakunnittain elvytysrahojen käyttösuunnitelmiin ja poimi sieltä maa- ja metsätaloutta sekä maaseudun elinvoimaisuutta tukevat hankkeet. Etelä-Savossa korostuivat metsä- ja puuosaamisen vahvistaminen, puurakentamisen edistäminen ja metsäalan digitaalisuutta edistävät ratkaisut. Myös vesiosaamisen vahvistaminen ja kestävä ruokajärjestelmä olivat listalla. Keski-Suomi oli nostanut esiin bio- ja kiertotalouden kehitys- ja investointiohjelman, jossa tavoitteena on jalostusasteen nostaminen ja uuden liiketoiminnan luominen, esim. muovien korvaavat jalosteet, kemikaalit ja tuotteet, puuvillaa korvaavat tuotteet ja biokaasu ja sen jakeluverkko. Pohjois-Karjalan kärkitoimenpiteinä olivat paikallisen kysynnän elvyttäminen, uuden kasvun kiihdyttäminen yritysten strategian, liiketoiminnan ja toimintatapojen uudistamisen avulla ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien luominen arvoverkoston avulla. Pohjois-Savo panostaa biojalostukseen, puun käytön edistämiseen, elintarvikkeiden arvonnäkökulmaan ja maakuntaan muuton edistämiseen.

Valiokunta käsitteli myös työvoiman saantia maaseudun yrityksiin. Kati Kuula MTK:sta kertoi Töitä Suomesta Oy:n toiminnan alkuvaiheista. Yhtiön visiona on olla markkinajohtaja ja luotetuin maaseudun työvoimapalveluiden tarjoaja vuonna 2025 sekä toimii kannattavasti koko Suomessa. Kevääseen 2021 valmistautuminen on jo käynnissä. Töitä Suomesta Oy neuvoo ja ohjaa ja tarjoaa lisäksi esim. rekrytointipalveluja ja koulutusta. Rekrytointi – ja henkilöstöosaamisen sekä työnantajamielikuvan kehittäminen vaatii edelleen työtä. Valtion suunnalta odotetaan kotimaisen työvoiman kannustimia niin työntekijälle kuin työnantajalle.

Jämsäläistä viljaa jalostettuna.

Valiokunta keskusteli myös kaivosalueiden maanomistajille tulleista kiinteistöveromaksuista muualla Suomessa. Asian etenemistä oikeuden päätökseen seurataan. Katso-tunnisteet lakkaavat ja asioinnissa siirrytään suomi.fi- tunnisteisiin. Verohallinto on ollut niukkasanainen opastuksessa ja tiedotuksessa. Valiokunta päätti olla yhteydessä verottajaan asiasta.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riku Kalmari Kivijärveltä ja varapuheenjohtajana Kimmo Ihalainen Joroisista, sihteerinä oli Sirpa Lintunen MTK-Pohjois-Savosta.

Itä- ja Keski-Suomen kuluttajavaliokunta

Kuluttajatyövaliokunta palkitsi yhdistyksiä hyvästä kuluttajatyöstä Itä- ja Keski-Suomen puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivillä. Yhdistyksiltä tuli 11 vastausta, joista luokiteltiin 3 kategoriaa, joista jokaisesta palkittiin yksi. Vuoden tapahtumajärjestäjä-plakaatin sai MTK-Savonlinnan seutu yhdessä MTK-Enonkosken ja MTK-Punkaharjun kanssa. Tapahtumassa 4-luokkalaiset tutustuivat maa- ja metsätalouteen. Tapahtuman suunnittelussa oli huomioitu hyvin opetussuunnitelma. Vuoden suomalaisen ruuan edistäjä-tittelin sai MTK-Suonenjoki, joka on vienyt jauhelihaa kotitalousopetukseen ja keskustellut opettajan kanssa suomalaisen kotieläintuotannon eroista verrattuna muihin maihin. Vuoden päänkääntäjä- arvonn sai MTK-Viinijärvi. Siellä 2 viljelijää kutsui maataloutta arvostelleen toimittajan tutustumaan kotieläintilan arkeen. Yhdistysten kuluttajavastaavat vaihtoivat kuluttajatyöajatuksia lounaan yhteydessä Itä- ja Keski-Suomen puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivillä.

Korona-aika leimasi vuoden 2020 kuluttajatyötä. Valiokunta piti hyvänä, että keskustelu huoltovarmuudesta nousi esille. #viljelijäeipysähdy somekampanja muistutti maanviljelijän työn tärkeydestä jokaisena päivänä.

Syksyn toiminnassa keskeinen asia oli Kokkaa kotimaista-kampanjan organisointi yläkoulujen kotitalousryhmille. Ruokakassikampanjaa pidettiin erittäin toteuttamiskelpoisena korona-ajalle. Valiokunta kannustaa yhdistyksiä tuomaan esille viljelijöiden tekemää työtä teiden varsilla, hyvänä esimerkkinä MTK-Mäntyharju, joka tarjosi vuonna 2020 auringonkukkapelloilta kukkia kuntalaisten poimittavaksi kunnan syntymäpäivän kunniaksi, se oli saavuttanut suuren somenäkyvyyden.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riikka Hänninen ja varapuheenjohtajana Kaisa Huttunen sihteerinä Sirpa Lintunen.

Viljelijät lahjoittivat uuteen keskuskouluun leikkitraktoreita ja kotimaista ruokaa

Ihmiset & kulttuuri 20.11.2020
Jukka Koivula HANKASALMI

Hankasalmen MTK-väki päätti yhdistää kouluvierailuun MTK:n valtakunnallisen, kasiluokkalaisille räätälöidyn Kokkaa kotimaista - ruokakasvatustallin.

PETTERI KIVIMAKI

MTK Hankasalmen päiväkotilapsille tehty polkutraktorilahjoitus sai valtakunnallista näkyvyyttä Maaseudun Tulevaisuus -lehdessä 20.11.2020.

MTK -Hankasalmen varapuheenjohtaja Annukka Makkonen, sihteeri Anna-Maija Minkkinen ja johtokunnan jäsen Markku Hatakka luovuttivat Hankasalmen päiväkotilapsille polkutraktorit.

Itä- ja Keski-Suomen osaaminen ja hyvinvointivaliokunta

Valiokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Ensimmäinen kokous pidettiin etäyhteydellä 21.4. Kokouksessa käsiteltiin lomitussääntöuudistusta ja kuultiin terveiset keskusliiton Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunnasta, jossa on käsitelty koronakriisin aiheuttamia muutostarpeita lomituspalvelulakiin. MTK on ehdottanut muutostoimenpiteitä, joihin STM ei ole tarttunut. MTK:n muutosesityksissä on ollut lomituspalvelujen lisääminen kotieläintilojen lisäksi myös kasvinviljelytiloille. Lisäksi tärkeäksi on nähty myös tartuntalain mukaisten tilanteiden lisääminen sijaisapuperusteeksi lomituspalvelulakiin. Myös sijaisapumaksujen alentaminen on nähty tärkeäksi, jotta myös taloudellisesti ahtaalla olevilla tiloilla olisi mahdollisuus sijaisapuun.

Ensimmäisen kokouksen pohjalta Itä- ja Keski-Suomen valiokunta teki STM:lle lausunnon lomitussääntöuudistuksesta. Valiokunta korosti, että lomitustoiminta on osa sosiaaliturvaa. Lausunnossa muistutettiin, että lomitusoikeus tulisi olla kaikilla kotieläinten hoitotyöhön osallistuvilla tilan jäsenillä. Lomituksen minimituntirajaa ei haluta nostaa, koska myös pienellä tilalla lomitus voi olla ainoa keino päästä hengähtämään töistä. Tilakohtaiset lomitustuntimäärät koettiin haastavana ja todettiin, että tuntimäärän pitää vastata todellisuudessa tilan töitä, eikä niitä voi määritellä kaavamaisesti. Tarvittaessa lomittajan tuntimäärää tulee voida tarkastella uudelleen ja päivittää vastaamaan todellista työaika. Lausunnossa tuotiin esille myös takaisinperinnän kohtuullistaminen tilanteissa, joissa sijaisapua on myönnetty ehdollisena. Sijaisapuaikaa lääkärin todistuksella ehdotettiin lisättäväksi 20 päivästä 60 päivään, koska Kelan sairauspäivärahan käsittely voi kestää useita kuukausia. Mikäli päätös on kielteinen, sijaisavun takaisinperintä voi aiheuttaa taloudellisia ongelmia tiloille. Lisäksi tuotiin esille, että lomitusk maksun tulisi olla sijaisapumaksun suuruinen sairausajan ja sairauspäivärahapäätöstä odottaessa.

Toinen kokous pidettiin Kylpylähotelli Peurungassa Laukaassa 28.9. Osa valiokuntalaisista osallistui kokoukseen etäyhteydellä. Jarna Ahonen kertoi erilaisista maatalousyrittäjille sopivista kuntoutusvaihtoehdoista Peurungassa. MTK on hakenut Kiila-kuntoutusta Peurunkaan vuodelle 2021. Kiila-kuntoutuksen lisäksi Peurungassa on mahdollisuus muihinkin maatalousyrittäjien kuntoutuksiin, niin yksilö- kuin ryhmätoteutuksina.

Myös työterveyshuollon käyttöaste ja sen toimivuus puhutti. Todettiin, että asiakkaana pitää myös vaatia palvelua, mikäli kokee sen riittämättömäksi. Työterveyshuollon toimivuudessa todettiin olevan alueellisia eroja.

Molemmissa kokouksissa kuultiin myös Välitä viljelijästä -projektin työntekijöiden ajatuksia. Koronavuonna yhteydenottojen määrä on vähentynyt, mutta tapaukset ovat olleet entistä vakavampia. Muun muassa muutamia vakavia eläinsuojelutapauksia on ilmennyt. Kokouksissa pohdittiin sitä, kuinka tapauksiin puututtaisiin aikaisemmin, jotta tilanne ei ehdi kehittyä vakavaksi.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Kaija Korhonen Pohjois-Savosta ja varapuheenjohtajana Martti Mäkelä Keski-Suomesta, sihteerinä toimi Amanda Vesiaho Keski-Suomesta

Itä- ja Keski-Suomen jäsenpalveluvaliokunta

Jäsenpalveluvaliokunta kokoontui kerran Teams -etäyhteydellä. Kokouksessa kuultiin katsaukset Oiva jäsenpalvelusta ja MHY:n ja MTK-liittojen/yhdistysten kehittämisohjelmista.

Projektipäällikkö Timo Hyvönen esitteli Oiva jäsenrekisteripalvelua, joka mahdollistaa yhtenäiset jäsenpalvelut kaikille jäsenille. Koko järjestöuudistuksen peruslähtökohta on yksi jäsenyys. Nykyisin jäsentietojen hallinta on hajautettu lukuisiin eri järjestelmiin ja tietokantoihin MTK/MHY -kentässä eikä yhtenäinen jäsenyys toteudu nykyratkaisulla. Valtuuskunnan päättämä toimintamalli vuodelle 2021 edellyttää kokonaisjäsenyyden ja sitä tukevien järjestelmien toteuttamista. Kokonaisjäsenyys haastaa tiedonkeruun toiminnot läpi koko järjestön. Hankeryhmä kokoaa ja korjaa puuttuvia jäsentietoja eri lähteistä. Lisätietoja ja ohjeistusta tuotetaan hankkeen edetessä. Liittoja ja yhdistyksiä on pyydetty tarkistamaan, lisäämään ja korjaamaan jäsentiedot nykyiseen järjestelmään, iso tehtävä on Y-tunnus-

ten päivittäminen. Tietoja hallitaan nykyisissä järjestelmissä vielä koko vuoden 2020 ajan. Osoitetiedot automatisoidaan ja tämä auttaa tunnistamaan ja päivittämään tietoja jatkossa. Jotta jäsenpalvelu ja jäsenlaskutus toimii keväällä 2021, niin se edellyttää toteutunutta kokonaisjäsenyyttä.

Jäsenille on tarjolla Oiva jäsenportaali, josta pääsee kaikkiin järjestön digitaalisiin palveluihin. Siellä voi mm. kysyä neuvoa jäsenasioista, palveluista ja järjestöstä, tarkistaa ja tulostaa laskun, ilmoittautua tapahtumiin, varata koulutuksia. Portaali toimii kaikilla päätelaitteilla, ja siellä näkyvät henkilön jäsenyydet. Keskitetyn jäsenpalvelualustan ylläpidosta vastaa keskusliitto. Yhdistys vastaa jäsentietojen ylläpidosta.

Jäsenpalvelusuunnittelija Susanna Palkkimäki esitteli MTK-liittojen/yhdistysten kehittämisohjelman pääkohtia: Järjestölle yhteiset ja toimivat työkalut, jotka mahdollistavat yhteistyön ja vertaistuen. Järjestön osaaminen kaipaa tukea ja osallisuuden lisääminen mahdollisuuksilla toimia järjestössä muutenkin kuin luottamustoimissa. Yhdistyksille enemmän tukea valmiilla ja muokattavilla työkaluilla ja toimintamalleilla sekä aktiivisen yhdistystoiminnan kannustimet. Edunvalvonta sekä alan ja järjestön tekemä hieno työ on saatava paremmin esille. Jäsenpalvelu on saatettava arvostetuiksi ja halutuiksi jäsenten keskuudessa ja jäsenedut paremmin kohdennettua. Jäsenhankintakampanjat ovat tarpeellisia. MTK:n koulutusstrategia on suunnattu jäsenille laajasti, myös jäsenhankinnan näkökulmasta potentiaalisille jäsenille. Koulutuksen pitää olla houkutteleva ja toimintamallina osa jäsenpalvelua.

MHY:n kehittämisohjelman sisältö on hyväksytty metsävaltuuskunnan kokouksessa 30.10.2019. Ohjelma on ICT-kehittämisohjelmakokonaisuus, jossa on myös mukana jäsenpalvelualusta. Siinä kehitetään Mhy rakennetta ja toimintaa, viestintästrategiaa ja viestintää, koulutusstrategiaa ja koulutusta sekä tehdään jäsenhankintakampanja.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Harri Tuomainen MTK Pohjois-Savosta, varapuheenjohtajana Maarit Pakarinen MTK Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä Sirpa Kukkonen MTK Pohjois-Karjalasta.

Maaseutunuoret pilikkikisasivat Vuosjärven jäällä Kannonkoskella.

C-alueen yhteistoiminta vuonna 2020

C-liitot kokoontuivat kertomusvuoden aikana kolmesti. Koronarajoitteiden vuoksi kokoukset pidettiin etäyhteyksien avulla sähköisesti. Toimintavuoden C-liittojen puheenjohtajana toimi Tero Lahti ja sihteerinä Matti Tyhtilä.

Kokoukseen 6.4.2020 osallistui yhteensä 35 henkilöä. Kokouksen alustuksina kuultiin Perttu Pyykkösen esitys edunvalvontamaksun määräytymisestä ja Marko Mäki-Hakola kertoi MTK:n kyselystä työvoimantarpeesta kasvukaudelle 2020. Kokouksen asialistaan kerättiin aiheita ennakko-kyselyn avulla. Aiheiksi nousivat: Turvepellot, Maankäyttöasioista C-liittojen linjaus (sis. mm turvepellot, hiilensidonta, korvauskelpoisuus), Sudet ja niiden suojele, Maataloustukien valmistelutilanne, Viestinnän jalkauttaminen liittoihin ja Valtuuskunnan 1.vpj:n valinta. Lisäksi keskusteltiin viestinnän onnistumisesta ja niistä hyvistä käytännöistä, joita järjestö on koronatilanteen vuoksi päässyt kokeilemaan. Keväťaltuuskuntaa valmistelevat asiat päätettiin siirtää eteenpäin kokouksen siirtymisen vuoksi.

Valtuuskunnan keväťkokous siirtyi koronatilanteen vuoksi elokuun 5. päivään. Valtuuskuntaa valmisteleva C-alueen valtuuskunnan jäsenten yhteiskokous pidettiin sähköisenä 4.8.2020. Mukaan osallistui 32 henkilöä. Kokouksen ainoana aiheena oli valtuuskunnan henkilövalinnat puheenjohtajistoon. Tiina Linnainmaa oli aiemmin ilmoittanut, ettei ole käytettävissä valtuuskunnan 1. varapuheenjohtajaksi. Kokoukseen mennessä tietoon tulleet ehdokkaat olivat: Anne Kangasvuori-Hosike Satakunnasta, Johanna Kankaanpää Etelä-Pohjanmaalta, Tero Lahti Keski-Suomesta, Helena Pesonen Kaakkois-Suomesta ja Anna Setälä Varsinais-Suomesta. Sähköiseen kokoukseen ei päässyt mukaan Helena Pesonen. Muut ehdokkaat esittäytyivät ja heitä haastateltiin kokouksen aikana.

Kokoukseen joka pidettiin 9.11.2020 osallistui yhteensä 40 henkilöä. Kokouksen aluksi puheenjohtajaksi valittiin Jari Ahlholm, varapuheenjohtajaksi Juha Partanen ja sihteeriksi Jan-Ove Nyman. Kokouksen pääasiallisen aiheena oli syksyn valtuuskunnan esityslistalla olevat järjestöuudistuksen viimeistely ja henkilövalinnat. Johtokunnassa erovuoroiset Aki Kaivola ja Pertti Hakanen ovat ilmoittaneet, etteivät asetu ehdolle. MTK:n johtokunnan jäsenyyteen ehdolle asettuneet Arto Laine MTK-Häme, Jukka Niitty-oja MTK- Pirkanmaa, Antero Kaappa MTK-Satakunta ja Pekka Kärkäs MTK-Kaakkois-Suomi esittäytyivät kokouksen aikana. Kohdassa aloitteet esiteltiin MTK-Keski-Suomen esitys valtuuskunnalle, jossa otettiin kantaa tukien suuntaamisesta aktiiviviljelyyn ja MTK Pohjois-Suomen esitys palkkiotoimikunnalle lomituskorvauksista. Muissa asioissa esiteltiin Keski- ja Itä-Suomen aloite Maaseutunuorten asiamies-toiminnan kehittämiseksi.

MTK -yhdistysten puheenjohtajia ja sihteereitä luottamushenkilöpäivillä Mikkelissä.

MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2020

Paikallisyhdistys	0,01-9,99 ha	10,00-24,99 ha	25,00-49,99 ha	50,00-99,99 ha	100,00-150,00 ha	yli 150 ha	metsätilat	jäsentilat yhteensä	Kaikki jäsenet 2020	kaikki jäsenet yht. 2019	Muutos 2019/2020
Hankasalmi	12	39	26	20	9	1	30	143	364	381	-17
Joutsa-Luhanka	15	31	16	17	3	4	45	131	320	319	1
Jyväskylä	9	15	11	9	4	2	18	68	184	205	-21
Jämsän seutu	58	45	36	26	7	7	70	249	604	617	-13
Kannonkoski	8	13	6	12	2	1	9	51	162	167	-5
Karstula	11	18	19	12	5	1	10	76	218	220	-2
Keurusseutu	24	36	24	22	7	2	56	171	478	500	-22
Kinnula	3	22	10	7	1	0	0	43	96	97	-1
Kivijärvi	2	8	5	4	2	1	4	26	89	90	-1
Konnevesi	41	33	24	7	1	0	53	159	380	393	-13
Korpilahti-Muurame	34	27	27	25	2	3	71	189	450	473	-23
Kyyjärvi	4	18	4	8	4	2	29	69	189	199	-10
Laukaa	25	47	44	30	7	2	49	204	476	497	-21
Leivonmäki	7	9	4	2	0	1	8	31	100	101	-1
Petäjävesi	7	20	8	6	1	1	14	57	146	170	-24
Pihtipudas	11	11	14	15	10	7	32	100	282	306	-24
Saarijärvi	25	49	50	28	3	2	43	200	469	476	-7
Toivakka	10	13	4	4	1	2	14	48	106	109	-3
Uurainen	8	13	8	8	5	1	16	59	187	193	-6
Viitasaari	15	24	24	20	2	4	27	116	306	313	-7
Äänekoski	37	49	20	6	3	2	45	162	513	533	-20
Tilattomat (lh, yhteisöjäs.)									38	38	0
Yhteensä 21 yhdistystä	366	540	384	288	79	46	643	2352	6157	6397	-240

Taulukko 2: MTK Keski-Suomen jäsenyhdistykset ja jäsenmäärät vuonna 2020. (Lähde: jäsenrekisteri)

Yhteisöjäsenet

Osuuskunta Maitosuomi, Alueosuuskunta Itämaito, Osuuskunta Pohjolan maito, Osuuskunta Tuottajain Maito, Osuuskunta Maitomaa, Osuuskunta Lihakunta, Metsäliitto Osuuskunta, Itikka Osuuskunta, Osuuskauppa Keskimaa, Keski-Suomen Osuuspankki ja LähiTapiola.

MTK Keski-Suomen tilinpäätös 2020

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.	2020	2019
VAR SINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Hankerahoitus		65 961,98
Tuotot yhteensä	63 595,61	105 043,12
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut		
Kulut yhteensä	346 468,44	439 051,11
Varsinaisen toiminnan kuluja jäämä	282 872,83	334 007,99
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	333 210,00	333 210,00
Muut varainhankinnan tuotot	12 545,45	10 635,53
Varainhankinta yhteensä	345 755,45	343 845,53
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	23 278,79	32 492,89
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	7 222,79	7 563,86
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		
Satunnaiset kulut		
Muut avustukset	5 717,00	3 800,00
Tilikauden tulos	84 655,62	38 566,57
TASE 31.12.		
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	6 389,88	4 648,28
Sijoitukset	543 020,36	430 801,47
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	41 303,97	86 372,33
Rahat ja pankkisaamiset	74 796,96	43 663,41
Vastaavaa yhteensä	665 511,17	565 485,49
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Rahastopääoma	450 285,08	450 285,08
Ed. tilikausien ylijäämä	85 921,83	47 355,26
Tilikauden ylijäämä	84 655,62	38 566,57
Oma pääoma yhteensä	620 862,53	536 206,91
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma	44 648,64	29 278,58
Vieras pääoma yhteensä	44 648,64	29 278,58
Vastattavaa yhteensä	665 511,17	565 485,49

Toimintakertomus 2020 Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö

Hallinto

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallitus piti kokoukset koronapandemian rajoittamana etäyhteydellä kaksi kertaa. Säätiön hallitukseen kuuluivat kertomusvuonna mv Kalle Hankamäki (pj) Jämsästä (varalla Rauno Hyvönen Laukaasta), mv Jarkko Pakkanen (varapj) Jyväskylästä (varalla Minna Häkkinen Muuramesta) sekä MTK Keski-Suomi ry:n johtokunnan nimeäminä edustajina mv Ari Hautsalo Viitasaarelta (varalla Paavo Hienola Jämsästä) ja mv Juhana Jalkanen Laukaasta (varalla Tomi Ahonen Uraisilta). Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä toimi Minna Kepponen.

Hallinto- ja toimistopalvelut tuotti Päijänteen Metsänhoitoyhdistys ry ja asiamies Minna Kepponen.

Säätiön omaisuus

Säätiö omistaa metsää yhteensä 157ha. Tilat sijaitsevat Äänekosken Sumiaisissa ja Petäjavedellä. Metsät ovat hyvässä kasvukunnossa ja vuosikasvu on vuonna 2016 laaditun metsäsuunnitelman mukaan 1 134 m³. Petäjaveden metsäkiinteistöllä korjattiin helmikuussa edellisvuoden lumi- ja tuulituhojen vaurioittamat puut ja toteutettiin samalla tarvittavat harvennushakkuut. Em. puukaupasta kertyi nettotuloa 14.574,12 euroa.

Metsä Board Oyj:n osakkeita on 4 311 kpl. Metsäliitto osuuskunnan osuuspääomaan on sijoitettu 67.495 e, jolle kertyi tilivuonna korkoa 3.995,82 euroa.

Säätiön omistaman Kiinteistö Oy Maatalon huoneiston kokonaispinta-ala on 186,5m². MTK Keski-Suomi ry, MTK ry ja Mhy Keski-Suomi ovat tiloissa vuokralaisina. Vuokratuloja tilivuonna kertyi säätiölle kaikkiaan 25.513,06 euroa. Osakkeiden hankintaan ja huoneiston remontointiin nostetusta rahoituslainasta maksettiin vuoden aikana korkoa 1.368,54 euroa.

Säätiön myöntämät avustukset

Säätiö myönsi toiminta-avustuksia yhteensä 6.263,80 euroa hakemusten perusteella seuraavasti:

- MTK Äänekosken historiikkiin 446,80 e
- MTK K-S:n järjestölliseen koulutukseen ja toimintaan 5.717,00 e.
- Pohjoisen Keski-Suomen oppilaitoksen opiskelijastipendi 100 e

Lähipiiritoiminta

MTK Keski-Suomi ry:lle säätiön perustajana on myönnetty em. toiminta-avustusta säätiön säädekirjan mukaiseen toimintaan.

Tilikauden tulos

Säätiön tilinpäätös osoittaa tilikaudelta ylijäämää 12.397,47 euroa. Alhainen korkotaso jatkui edelleen, minkä vuoksi korkotuottoja käteisvaroille ei ole voitu odottaa lähitulevaisuudessa.

MTK Keski-Suomi on syyskokouksessaan valinnut säätiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi vuodelle 2020 Tilintarkastus Riuttanen Oy:n ja varatilintarkastajaksi SYS Audit Oy:n.

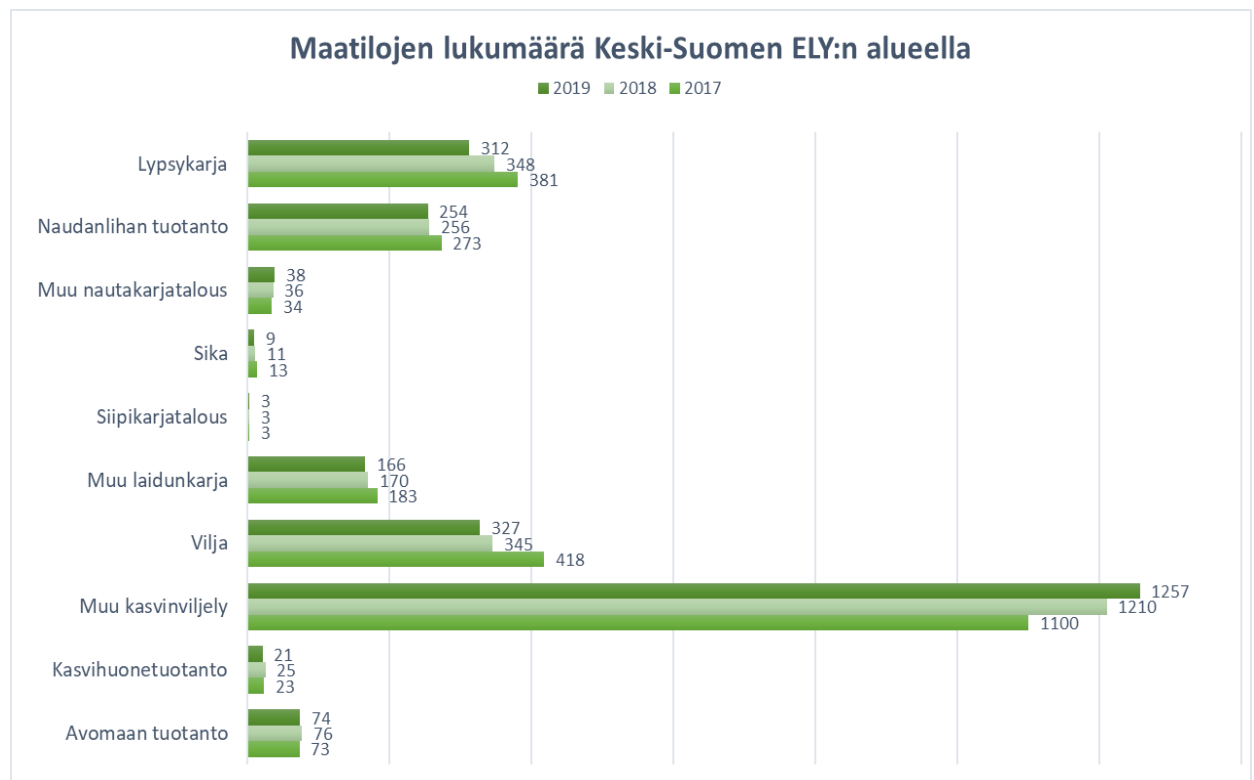
Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö sr hallitus

Maatalouden rakenne Keski-Suomessa

Keski-Suomen maakunnassa oli yhteensä 2 533 maatilaa vuonna 2019. Vuoden aikana on tilamäärä vähentynyt 20 tilalla Luken tilaston mukaan. Tilamäärän vähenemisen lisäksi tapahtuu toimivien maatilojen sisäisessä rakenteessa muutoksia. Oheinen tilasto vuosilta 2017-2019 kertoo, että kyseisenä aikana on 70 lypsykarjatilaa luopunut maidontuotannosta. Naudanlihantuotannossa väheneminen on ollut huomattavasti maltillisempaa, 19 tilaa on luopunut siitä. Muu nautakarjatalous on saanut lisää yrittäjiä. Kokonaisuutena kotieläintuotantoa harjoittavista maatiloista on 2017-2019 välisenä aikana poistunut yhteensä 105 maatilaa. Vastaavasti kasvinviljelytilojen määrä on kokonaisuutena kasvanut 65 tilalla. Viljaa viljelevien tilojen määrä on vähentynyt. Samassa ajanjaksossa näkyy muutos muun kasvinviljelytilojen määrän lisääntymisenä.

Alla maatilojen tilarakennemuutos Luken tilastojen antaman tiedon valossa 2017-2019 välisenä aikana.

Taulukko 3: Keski-Suomen maatilojen lukumäärä tuotantosunnittain vuonna 2017-2019. (Lähde: Luke, tilastot)

Maatalousmaan käyttö Keski-Suomessa 2020

Vuonna 2020 Keski-Suomessa maatalousmaata oli 93 700 ha, josta viljelykasvien käytössä 92 600 ha. Pääviljalajien kokonaisviljelyala oli 27 800 ha toimintakertomusvuonna, se väheni 500 ha edellisvuodesta. Alle 5-vuotta vanhaa nurmea eri käyttölajeissa oli yhteensä 47 700 ha. Tilaston aikajaksosta on havaittavissa selkeä nurmialan kasvu, joka on 8 700 hehtaaria enemmän kuin kymmenen vuotta sitten. (VRT: kotieläintuotannon väheneminen). Samanaikaisesti ovat kesanto- ja luonnonhoitopellot ja

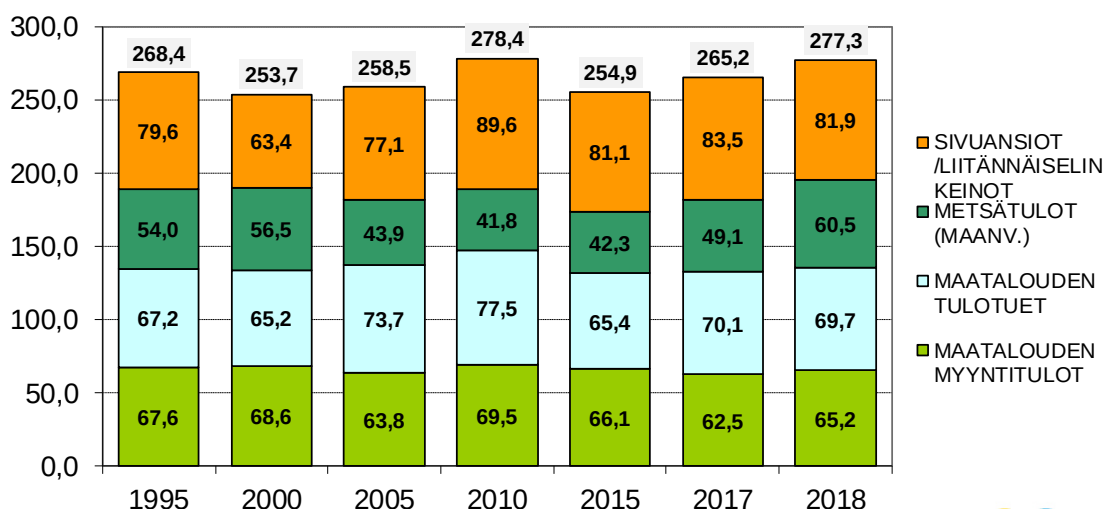
monivuotisten nurmien ala laskenut 5 300 hehtaaria. Öljykasvien pinta-ala nousi jonkin verran siitä, kun se romahti sateisen 2017 vuoden jälkeen. Ruukohelpi on poistumassa viljelyalasta. Mielenkiintoisen kehitys on näkyvissä myös muut -ryhmässä, joka sisältää mm. herneen, kuminan ja härkävavun, niiden viljelyala jatkaa kasvuaan.

Pinta-ala ha	Leipävilja	Ohra	Kaura	Rypsi & rapsi	Nurmet alle 5v.	Ruukohelpi	Kesannot, LH-pellot, moniv. nurmet	Muut	Yhteensä
2009	2 200	16 500	16 700	1 600	37 900	4800	13 900	4 800	98 400
2010	2 500	13 300	14 000	2 800	39 000	4500	16 700	4 500	97 300
2011	3 100	13 200	14 800	2 000	39 300	4000	15 600	4 300	96 300
2012	2 700	13 600	16 100	1 400	39 600	2300	16 500	4 400	96 600
2013	2 600	14 000	16 400	1 300	39 400	2000	16 700	4 400	96 600
2014	3 200	15 200	14 500	800	39 600	2000	17 200	4 600	97 000
2015	3 100	14 600	13 400	1 200	39 400	1300	18 300	5 000	96 300
2016	2 400	13 400	13 500	1 300	41 600	1200	17 400	4 900	95 600
2017	2 600	12 600	12 600	1 300	42 400	1000	16 400	4 600	93 400
2018	1 800	12 800	12 100	900	46 100	700	13 800	4 400	92 600
2019	2 700	13 100	12 500	700	47 600	600	12 400	6 200	92 500
2020	2 100	13 100	12 100	900	47 700	400	11 400	6 600	92 600

Taulukko 4: Keski-Suomen maatalousmaan käyttö 2009-2020. (Lähde: Luke, tilastot)

Maatilojen rahavirrat Keski-Suomessa

MTK hankkii tilastotutkimukset Kantar TNS Agro Oy:ltä, viimeisimmän maatilojen rahavirtatilaston mukaan on Keski-Suomen maatilojen bruttotulot yhteensä noin 277,3 miljoonaa euroa. Kokonaistulo on hivenen kohonnut edellisvuoteen, mutta nousuun on vaikuttaneet maanviljelijöiden metsätulojen 11,4 miljoonan euron kasvu ja hienoinen myyntitulojen kasvu. Maatalouden myyntitulot olivat Keski-Suomessa yhteensä 65,2 miljoonaa euroa, kasvua edellisvuoteen on 400 000 euroa. Myyntitulojen osuus on edelleen 24 % keski-suomalaisen maatilojen bruttotuloista. Vuonna 2018 maatalouden tulotukia maksettiin yhteensä 69,7 miljoonaa euroa. Maatalouden muusta yrittäjätoiminnasta ja sivuansioista saadut tulot olivat vuoden 2017 tasoa 1,6 miljoonaa euroa matalammat.

Taulukko 5: Keski-Suomen maatilojen tulovitojen kehitys vuosina 1995-2018 (milj. €) (Lähde: MTK, tutkimus Kantar TNS Agro Oy)

Maatalouden myyntituloista vastaa maidontuotanto suurinta osuutta, yhteensä 60 % maatalouden kokonaismyyntituloista vuonna 2018. Keski-Suomen maitotilojen myyntitulot olivat yhteensä 65,5 miljoonaa euroa. Naudanlihan myyntitulot 15,12 miljoonan euroa ja sianlihan myyntitulot vajaa 1,2

miljoonaa euroa. Kotieläintilojen myyntitulot vastaavat 86 prosentin osuutta keskisuomalaisten maatalojen myyntituloista, Viljakasvien myyntitulot ovat 7 % kokonaisuudesta ja muut viljelykasvit 6 %, kokonaissummana kasvinviljelyn myyntitulot olivat yli 8,8 miljoonaa euroa maakunnassamme.

MYEL-tilasto 1.1.2020	Vakuutetut kpl	Tilat kpl	Tila		Työtulo €/vuosi	Keski- ikä	Eläkkeen saajia/ vakuutettu	Maksetut korvaukset milj.€	Työterveys- huoltoon liittyneet,%
			peltoa ha	metsää ha					
Hankasalmi	199	155	35	76	19 310	48,4	2,0	3,6	56 %
Joutsa	143	116	33	95	21 740	51,1	2,4	3,1	38 %
Jyväskylä	306	148	35	91	16 950	47,9	2,0	5,1	26 %
Jämsä	253	207	36	91	18 740	50,8	2,3	5,3	21 %
Kannonkoski	60	41	39	88	22 190	50,4	2,0	1,0	62 %
Karstula	155	127	38	85	20 700	50,4	2,1	2,8	54 %
Keuruu	140	106	36	126	19 820	49,0	2,5	3,1	46 %
Kinnula	79	67	33	71	19 960	46,4	2,3	1,5	44 %
Kivijärvi	34	28	35	90	20 120	48,1	3,4	1,0	59 %
Konnevesi	111	96	24	99	18 470	49,1	2,2	2,1	39 %
Kyyjärvi	50	41	48	104	22 810	48,8	3,5	1,6	58 %
Laukaa	191	158	39	77	21 380	50,4	2,1	3,7	37 %
Luhanka	32	29	27	97	21 550	49,6	2,9	0,8	44 %
Multia	65	58	22	134	18 380	50,0	2,4	1,2	35 %
Muurame	38	23	31	62	18 130	49,0	2,1	0,7	24 %
Petäjävesi	85	71	29	109	21 140	50,7	2,0	1,4	33 %
Pihtipudas	193	124	49	105	20 790	47,5	1,9	3,3	54 %
Saarijärvi	247	199	33	72	20 560	49,9	2,4	4,8	60 %
Toivakka	40	29	40	86	20 070	49,1	3,0	1,0	43 %
Uurainen	76	55	39	87	22 520	49,0	2,4	1,6	55 %
Viitasaari	158	130	30	120	19 570	50,1	2,7	3,8	42 %
Äänekoski	154	120	32	84	16 170	49,7	2,5	3,3	23 %
Keski-Suomi	2 809	2 128	34,7	93,1	20 049	49,3	2,4	55,8	43 %

Taulukko 6: Tietoa maatalousyrittäjien sosiaaliturvasta; Myel-vakuutetut, korvaukset ja työterveyshuoltoon liittyneet viljelijät. (Lähde: Mela)

Keski-Suomessa MYEL- vakuutettujen määrä toimintavuoden alussa oli yhteensä 2 809 henkilöä 2 233 tilalta. Kahta vuotta aikaisemmin vakuutettuja oli liki 240 vakuutettua enemmän, yhteensä 3 046. Keskiarvoinen Myel-vakuutettujen maatilojen peltoala on liki 35 hehtaaria ja metsää 93 hehtaaria. Keski-Suomessa MYEL-vakuutettujen keskimääräinen työtulo vuoden 2020 alussa 20 049 euroa, keskimääräinen työtulo nousi 341 € verrattuna aiempaan vuositilastoon. MYEL-vakuutetuista maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon oli liittynyt yhteensä 1 208 henkilöä, mikä on 43 % vakuutetuista. Keskisuomalaisten viljelijöiden keski-ikä on 49,4 vuotta, Joutsassa on keski-ikänsä vanhimmat viljelijät ja nuorimmat Pihtiputaalla.

Lomituspalvelut Keski-Suomessa

Keski-Suomessa toimi kertomusvuonna Keuruun paikallisyksikkö, yksikkö hoitaa likipitään koko maakunnan alueen, mutta siinä on mukana myös Mänttä-Vilppula Pirkanmaalta. Sysmän paikallisyksikkö hoitaa lomitusta maakunnastamme Joutsan, Luhangan ja Toivakan kuntien alueella ja laajasti Hämeen alueella. Sysmän lomitusalue laajeni ja näihin neuvotteluihin osallistuttiin, ja tilannetta seurattiin. Keski-Suomessa lomituksen paikallisyksiköt ovat toimineet hallinnoinnissaan vakaasti. Yhteistoimintaryhmät kokoontuivat toimintavuonna Keuruun ja Sysmän lomituksen paikallisyksiköiden kutsusta. Toimintakertomusvuonna Keuruun paikallisyksikön yhteistoimintaryhmässä palvelunkäyttäjien edustajat olivat: Siru Kirvesmäki Karstula, Sanna Ahonen, Uurainen, Mikko Oikarinen, Petäjävesi, Arto Seppälä, Kannonkoski, Mika Kautiainen, Pihtipudas. Lomituksen paikallisyksikön yhteistoimintaryhmässä varajäsenenä ovat Heini Hakkarainen Kivijärvi, Tiina Vihava, Viitasaari, Mona-Riitta Kynsilehto-Sipinen Hankasalmi. MTK Keski-Suomen edustajana toimii Juhana Jalkanen, Laukaasta ja hänen varahenkilönään Janne Riihonen Keuruulta. Sysmän yksiossää toimivat Pekka Torppa Toivakasta ja Matti Haapala Joutsan ja Luhangan yhdistyksestä.

Lomituksesta ei ole saatavissa Keski-Suomen maakunnan alueen kattavaa tilastoa. Oheisessa taulukossa on tietoa maakunnan alueen lomituksen paikallisyksiköistä.

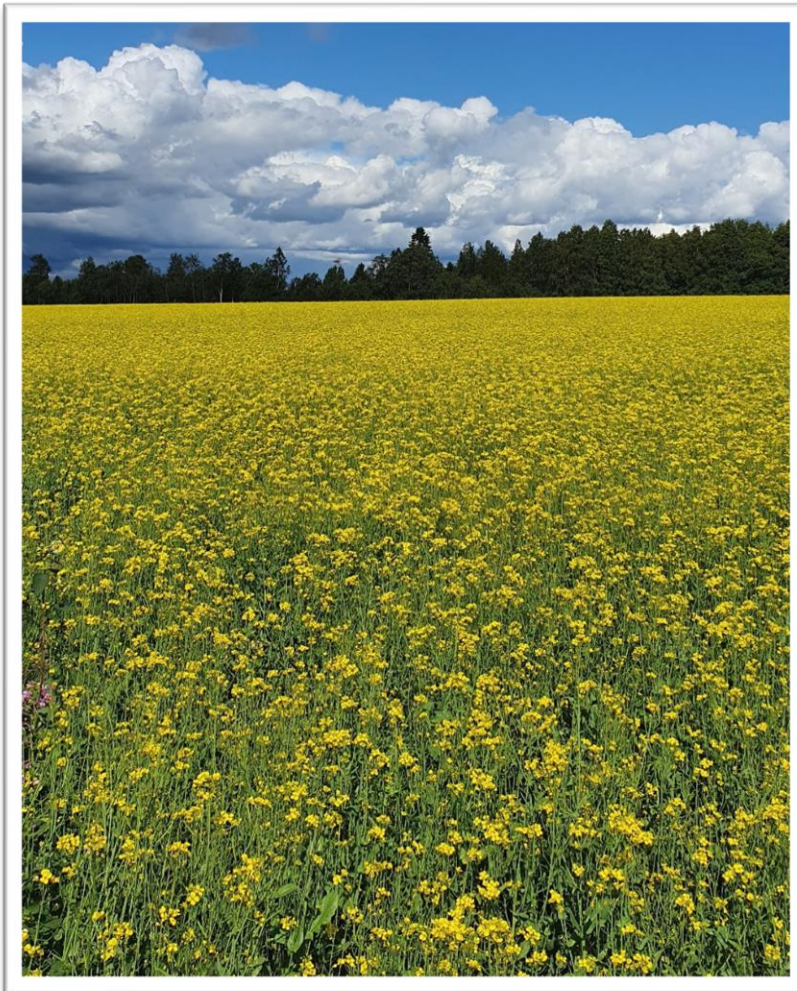
Vuosiloma	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Vuosilomaan oikeutetut	721	657	14 517
Vuosilomia käyttäneet	701	641	14 119
Päivät	17 676	15 922	356 452
Päiviä/käyttäjä	25,2	24,8	25,2
Päivän pituus h/pv	5,8	6	6,5
Sijaisapu	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Käyttäjät	229	153	4 343
Päivät	8 868	6 165	199 604
Päiviä/käyttäjä	39	40	46
Päivän pituus h/pv	6,4	6,9	6,9
Sijaisavun käyttäjät/vuosiloman käyttäjät	33 %	24 %	31 %
Tuettua maks. käyttäneiden osuus vuosilomaa käyttäneistä	57 %	51 %	51 %
Lomituspalvelut yhteensä	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Päivät yhteensä	30 248	25 163	622 039
Päivän pituus h/pv	6,0	6,3	6,6
Paikallisyksikön järjestämä lomitus	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Käyttäjät	617	551	12 727
Päivän pituus h/pv	6,0	6,3	6,6
Itse järjestetty lomitus	Keuruu	Sysmä	Koko maa
Käyttäjät	84	94	1 412
Päivän pituus h/pv	6,2	5,9	6,6

Taulukko 7. Maatalouslomitustilastoja Keski-Suomen lomituspalveluita hoitavista Keuruun ja Sysmän paikallisyksiköistä 31.12.2020 (www.mela.fi)

Keuruun paikallisyksikkö työllisti vakituksia täyttä työaikaa tekeviä lomittajia 19 henkilöä ja vakituista osa-aikaista työtä tekeviä 83 lomittajaa. Määrä-aikaisesti osa-aikaista työaikaa tekeviä lomittajia on kymmenen. Tuntipalkkalaisia Keuruun yksiköillä on ollut 177 henkilöä ja ostopalvelulomitusta on toteuttanut 19 lomituspalveluyrittäjää. Vakituisten työntekijöiden osuus lomituspäivien työstä on 72 %,

osuus on laskenut 3 prosenttiyksikköä. Vakituisten lomittajien osuus lomituspalveluista on alle koko maan keskiarvon, joka on 87 %. Sysmän paikallisyksiköillä lomittajia on ollut täysiaikaisena vakituksena 39 ja määräaikaisena 19 henkilöä. Toistaiseksi osa-aikaisena 51 henkilöä ja määräaikaisena osa-aikaista työtä tekeviä 82 henkilöä. Tuntipalkkalaisia Sysmän yksiköllä oli vuonna 2020 yhteensä 85. Ostopalvelulomittajien määrä oli yhteensä 17 henkilöä. Vakituisten työntekijöiden osuus lomituspäivistä on 93%, joka on huomattavasti yli maan keskiarvon. Sysmän yksikön lomituspäivän kesto on noussut aiemmasta 5,8 ja se oli sama kuin valtakunnallinen keskiarvo 6,9. Keuruun lomituspäivän kesto 5,8 h/lomituspäivä on pudonnut kaksi kymmenystä ja se on alle valtakunnan keskiarvon.

Lomituspalveluiden käyttäjillä on lomituspalvelulain säätämänä yhteensä 26 lomapäivää. Tilastoista voidaan todeta, että vuonna 2020 Keuruulla lomapäivät toteutuvat 96,9 % ja Sysmän alueen lomaohjeutetuilla 95,4 %. Sijaisapulomituksien kesto on ollut Keuruun yksikön osalta keskimäärin 39 pv/käyttäjä ja Sysmän yksikössä sijaisavun päivät/käyttäjä olivat toimintakertomusvuonna päivän enemmän kuin Keuruun lomituspalveluiden käyttäjillä. Kummankin yksikön sijaisapulomitukset olivat alle valtakunnan keskiarvon 46 päivää/käyttäjä. Tuetun maksullisen lomituksen käyttö Keuruun yksikössä on viisi prosenttiyksikköä parempi kuin maassa keskimäärin. Sysmän paikallisyksikkö on koko maan keskiarvossa tuetun maksullisen lomituksen toteutumisessa.

Öljykasvit ovat hyvävaihtoehto viljelyn monipuolistamiseen, niiden viljelyala on pudonnut huippuvuosista.

MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2021

TOIMINTA-AJATUS

MTK Keski-Suomi ry on maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö. MTK Keski-Suomi toimii maaseutuyrittämisen edellytysten turvaamiseksi ja kehittämiseksi muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminnan painopisteinä on myös jäsenistön elinkeinojen harjoittamisen mahdollisuuksien edistäminen sekä maanomistajien oikeuksien ja luonnonvarojen kestävä käytön turvaaminen. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa järjestön jäsenet ovat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivia maaseutuyrittäjiä.

JÄRJESTÖN YHTEISET AVAINTAVOITTEET VUONNA 2021 OVAT:

1. Hyödynnämme maaseudun tuotteiden ja palveluiden kasvaneen arvostuksen jäsenten tuloja lisäävällä tavalla
2. Voimistamme biotalouden edellytyksiä kasvun moottorina
3. Rakennamme järjestön ja jäsenten yhteistä tunnetilaa yhdessä tekemällä
4. Organisaatiosta tehot irti ja roolit selviksi

MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma on laadittu täydentämään maakunnallisin tarpein koko järjestön tavoitteita.

1. Hyödynnämme maaseudun tuotteiden ja palveluiden kasvaneen arvostuksen jäsentuloja lisäävällä tavalla

- Teemme kuluttajatyötä liittotasolla erilaisten kauppatempausten muodossa, esimerkiksi suomalaisen ruuan päivänä.
- Kannustamme yhdistyksiä koululais- ja päiväkotitapahtumiin, avoimiin maatiloihin sekä Kokkaa kotimaista -kassin jakoon yläkoulun kotitaloustunneille.
- Koulutamme uusia maatalaoppaita yhteistyössä luonnonvaraopiskelijoiden kanssa. Jatkuvuuden kannalta organisoimme maatalaopastoimintaa liittotasolla.
- Teemme aktiivista sosiaalisen median viestintää satokausi-teemalla, johon osallistamme mukaan myös jäseniämme.

2. Voimistamme biotalouden edellytyksiä kasvun moottorina

- Toimintamme nojautuu tulevana vuonna vahvasti seuraavien teemojen ympärille: maanomistajuus, tuotannon kannattavuus, ympäristövastuu.
- Olemme aktiivisesti mukana koronapandemian elpymistoimien suunnittelussa maakunnassa.
- Otamme kantaa Keski-Suomen aluetta koskettaviin kaava-, suunnitelma- ja strategiaesityksiin tuoden esille maa- ja metsätalouselinkeinojen kannan.
- Jatkamme vuosittaista maaseutunuorten kummitilatoimintaa keskisuomalaisten kansanedustajien kanssa. Tulevan vuoden teemana on lihantuotanto.
- Edistämme lähiruuan käyttöä julkisissa palveluissa koko maakunnan alueella.
- Osallistumme mukaan maatalouden ammattinäyttely Agrotech Nordiciin syksyllä.
- Olemme mukana varmistamassa biotalousalan vahvan koulutuksen jatkon maakunnassa.
- Teemme vaalivaikuttamista kuntavaaleissa 2021. Hankimme ehdokkaita ja lisäämme äänes-
tysaktiivisuutta. Edistämme järjestön vaaliohjelman tavoitteiden toteutumista kunnissa myös
vaalien jälkeen. Kehitämme uusia tapoja osallistaa jäsenistöämme politiikan valmisteluun tar-
joamalla apua ja koulutuksia.

3. Rakennamme järjestön ja jäsenten yhteistä tunnetilaa yhdessä tekemällä

- Olemme mukana järjestöuudistuksen jalkauttamisessa liitto- ja yhdistystasolla.
- Otamme Oiva -jäsenpalvelun aktiiviseen käyttöön koko kentän voimin.

- Uuden jäsenpalvelualusta Oivan avulla kohdennamme viestintää erityisesti koko alueelle jäsenille ja nuorille. Tavoitamme jäsenemme jäsenpostien kautta kuukausittain.
- Viestimme aktiivisesti uusista ja olemassa olevista jäseneduista.
- Ohjeistamme ja koulutamme yhdistyksiä uuden jäsenmaksujärjestelmän käytössä.
- Osallistumme jäsenhankintakampanjaan, jonka kohderyhmänä toimivat maatalousyrittäjä-metsänomistajat sekä maaseutunuoret.
- Tuotamme Neliveto-lehden yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen kesken.
- Järjestämme maaseutunuorille ammatillista ja vapaamuotoista toimintaa. Kannustamme nuoria mukaan järjestön toimintaan sekä suoraan päätöksentekijöiksi.
- Maaseutunuorten toimintaa aktivoidaan yhteistyöllä luonnonvara-alan oppilaitosten (JAMK & Poke) kanssa.

4. Organisaatiosta tehot irti ja roolit selviksi

- Käynnistämme liiton ja johtokunnan strategiatyön, jolla päivitämme aiemman strategiamme ja vastaamme muuttuvan järjestön tarpeisiin.
- Perehdytämme luottamushenkilörooleissa toimivat johtokunnan, yhdistysten johtokuntien ja maaseutunuorten jäsenet.
- Selkeytämme toimihenkilöiden roolia ja työnjakoa arjessa. Kehitämme uusia, työtaakkaa helpottavia toimenpiteitä. Jatkamme hyvin edennyttä taloushallinnon yhteistyötä MTK Pohjois-Suomen kanssa.
- Teemme aktiivista yhteistyötä ja tiedonvälitystä koko MTK-keskusliiton, Itä-Suomen ja muun Suomen MTK-liittojen kesken.
- Tiivistämme yhteistyötä maakunnan metsänhoitoyhdistysten kanssa tavoitteenamme järjestää hallinnon yhteiskokous.

SEURANTA

Liiton johtokunnan jäsenet ja toimihenkilöt seuraavat toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista vastualueidensa mukaisesti. Vastuualueet jaetaan johtokunnan järjestäytymiskokouksessa. Toiminnan raportointina toimii vuosittainen toimintakertomus.

2.11.2020 MTK KESKI-SUOMI, JOHTOKUNTA

Männikkömetsät ja rantojen raidat, laaksojen liepeillä koivikkohaavat.

Ah, polut korpia kiertävät kaidat, kukkivat kummut ja mansikkamaat!

Keitele vehmas ja Päijänne jylhä, kirkkaus Keuruun ja Kuuhankaveen.

Vuorien huippujen kauneus ylhä; ah, kotiseutua muistoinen.

Syntymäpaikka kun on sydän Suomen, siis sitä suottako kiittelisin?

Täällähän aukeni ens' elon huomen, tänne ma toivon hautanikin.

Täällä on naapuri heimoni verta, täällä on ystävä voittamaton.

Tänne, ah, tänne on kaipaus kerta; täällä on kaikki mi kaalista on!

Martti Korpilahti

MTK Keski-Suomen talousarvio vuodelle 2021

TALOUSARVIO	2021	2020
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
MSL suoritukset	1 500,00	1 500,00
Riskienhallintayhteistyö	6 600,00	6 600,00
Toimistokorvaus Mela	2 400,00	2 400,00
Vuokratuotot	1 044,00	
Edelleenlaskutukset	16 000,00	14 800,00
Tuotot yhteensä	27 544,00	25 300,00
Kulut		
Palkat ja palkkiot	137 474,44	109 280,00
Henkilösivukulut	22 774,33	20 110,00
Poistot	1 430,00	900,00
Matkakulut	16 000,00	30 200,00
Kokoukset	17 000,00	17 200,00
Toimistokulut	39 500,00	38 200,00
Jäsenmaksut		133 000,00
Muut varsinaisen toiminnan kulut	27 600,00	30 600,00
Kulut yhteensä	261 778,77	379 490,00
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	234 234,77	354 190,00
VARAINHANKINTA		
Varainhankinnan tuotot	212 000,00	341 000,00
SIJOITUS JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	22 930,00	21 600,00
Sijoitus ja rahoitustoiminnan kulut	7 300,00	7 200,00
Avustukset	7 000,00	5 000,00
Tilikauden yli-/alijäämä	395,23	6 210,00

MTK Keski-Suomi ry:n paikallisyhdistykset vuodelle 2021

